

- (5) Прекршајни поступак на основу одредаба овог члана је хитан.

Члан 109.
(Заштитна мјера)

- (1) Правном лицу и предузетнику који учине прекршаје из члана 108. став (1) овог закона у обављању дјелатности може се изрећи заштитна мјера забране обављања дјелатности или дијелова дјелатности којима се вријеђа жиг, у трајању до једне године, ако је учињени прекршај нарочито тежак због начина извршења, последица дјела или других околности учињеног прекршаја.
- (2) Правном лицу и предузетнику који учине прекршај из члана 108. став (1) овог закона у поврату изриче се заштитна мјера забране дјелатности или дијелова дјелатности којима се вријеђа жиг у трајању од најмање једне године.

Члан 110.

(Инспекцијска контрола у вези с прекршајима)

- (1) Инспекцијску контролу у вези с прекршајима, санкционисаним у члану 108. овог закона, врши инспекција надлежна за контролу тржишта у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.
- (2) Инспекцијски поступак је хитан.

**ДИО ЧЕТРНАЕСТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ
ОДРЕДБЕ**

Члан 111.

(Жигови признати до почетка примјене овог закона)

Жигови који су до дана почетка примјене овог закона уписани у регистар жигова који води Институт остају на снази и на њих ће се примјењивати одредбе овог закона.

Члан 112.

(Поступци у току)

Поступци покренути до дана почетка примјене овог закона довршиће се према одредбама Закона о жигу ("Службени гласник БиХ", број 53/10).

Члан 113.

(Пропис о спровођењу)

Директор Института до дана одређеног за примјену овог закона доноси пропис о спровођењу којим се поближе уређују питања побројана у овом закону.

Члан 114.

(Прописи о таксама и трошковима поступка)

Директор Института поднијеће надлежним институцијама приједлог измјена прописа којима се уређују такса и накнаде трошкова у поступку стицања и одржавања, како би се ускладили с одредбама овог закона два мјесеца од његова ступања на снагу.

Члан 115.

(Престанак важења других прописа)

Почетком примјене овог закона престају важити Закон о жигу ("Службени гласник БиХ", број 53/10) и Правилник о поступку за признање жига ("Службени гласник БиХ", бр. 105/10 и 91/16).

Члан 116.

(Примјена међународних уговора)

Одредбе међународних уговора у вези са жиговима, којима је приступила БиХ, примјењују се на предмете које третира овај закон и у случају сукоба с одредбама овог закона примјењују се одредбе међународних уговора.

Члан 117.

(Ступање на снагу и примјена Закона)

Овај закон ступа на снагу осмога дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се по истеку године дана од датума ступања на снагу.

Број 01,02-02-1-1418/25

14. маја 2026. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ

Дарко Бабаљ, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ

Кемал Адемовић, с. р.

835

На основу члана IV. 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 33. сједници Представничког дома, одржаној 27. новембра 2025. године, и на 31. hitnoj сједници Дома народа, одржаној 14. маја 2026. године, усвојила је

ZAKON O PATENTU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se pravna zaštita izuma patentom i korisnim modelom, odnosno postupak za priznanje patenta i registraciju korisnog modela.
- (2) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, odredbe koje se odnose na patent na odgovarajući način primjenjuju se i na korisni model.
- (3) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe sljedećih propisa Evropske unije:
- a) Direktive 98/44/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. jula 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoških izuma (Sl. list 213, 30.7.1998) i Direktive 2004/48/EZ;
 - b) Uredbe (EZ) 469/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. maja 2009. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za lijekove (Sl. list 152, 16.6.2009), sa svim izmjenama i dopunama;
 - c) Uredbe (EZ) 1610/96 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. jula 1996. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za sredstva za zaštitu bilja (Sl. list 198, 8.8.1996);
 - d) Uredbe (EZ) 816/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća od 17. maja 2006. o obaveznom licenciranju патената који се одnose на производњу farmaceutskih proizvoda за извоз у земље с problemima javnog zdravlja (Sl. list 157, 9.6.2006);
 - e) Direktive 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća о primjeni prava intelektualnog vlasništva (Sl. list 157, 30.4.2004).
- (4) Odredbe direktiva iz stava (3) ovog člana navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja о preuzimanju pravne теčevine Evropske unije у zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Definicije)

U smislu ovog zakona, primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) "prijava patenta" podnesena Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) ovog zakona je "nacionalna prijava patenta";
- b) "patent priznat" na osnovu prijave iz tačke a) ovog člana je "nacionalni patent" na nivou Bosne i Hercegovine;
- c) "evropska prijava" je prijava za priznanje patenta podnesena prema Evropskoj patentnoj konvenciji (u daljnjem tekstu: EPC), kao i međunarodna prijava podnesena prema Ugovoru o saradnji u oblasti patenata (u daljnjem tekstu: PCT), za koju Evropski patentni ured (u daljnjem tekstu: EPO) obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
- d) "evropski patent" je patent priznat od EPO-a na osnovu evropske prijave patenta za Bosnu i Hercegovinu u skladu s EPC-om, u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina;
- e) "korisni model" je registracijsko pravo prikladno za zaštitu jednostavnijih izuma, nižeg inventivnog nivoa, koje Institut registira bez postupka potpunog ispitivanja;
- f) "međunarodna prijava" je prijava koja je podnesena u skladu s PCT-om;
- g) "lijek" je svaka supstanca ili kombinacija supstanci namijenjenih za liječenje ili sprečavanje bolesti ljudi ili životinja, te svaka supstanca ili kombinacija supstanci koja se može primijeniti na ljudima ili životinjama s ciljem postavljanja medicinske dijagnoze ili ponovnog uspostavljanja, ispravljanja ili izmjene fizioloških funkcija ljudi ili životinja;
- h) "proizvod" je aktivni sastojak ili kombinacija aktivnih sastojaka lijeka odnosno sredstva za zaštitu bilja;
- i) "proizvođač" je osoba s poslovnim sjedištem u Bosni i Hercegovini, u čije se ime obavlja proizvodnja proizvoda ili lijeka koji sadržava taj proizvod, radi izvoza u treće zemlje ili skladištenja;
- j) "osnovni patent" je patent koji je u zahtjevu za priznanje svjedodžbe odredio nosilac patenta, a kojim se štiti proizvod kao takav, postupak za dobivanje proizvoda ili primjena proizvoda;
- k) "svjedodžba" je svjedodžba o dodatnoj zaštiti;
- l) "zahtjev za produženje trajanja" je zahtjev za produženje trajanja svjedodžbe priznate za zaštitu lijekova za pedijatrijsku upotrebu;
- m) "prvo odobrenje za stavljanje u promet" je prvo odobrenje za stavljanje proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno kao sredstva za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini ili u Evropskoj uniji nakon pristupanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo;
- n) "sredstvo za zaštitu bilja" je aktivna tvar ili pripravak koji sadrži jednu ili više aktivnih tvari, u obliku u kojem dolaze do korisnika:
- "aktivna tvar" je tvar ili mikroorganizam, uključujući viruse, koja ima opću ili specifičnu aktivnost protiv štetnih organizama ili na biljke, dijelove biljaka ili biljne proizvode,
 - "pripravak" je smjesa ili otopina koja se sastoji od dvije ili više tvari od kojih je najmanje jedna aktivna tvar koja se koristi kao sredstvo za zaštitu bilja;
- o) "službeno glasilo" je "Službeni glasnik Instituta za intelektualno vlasništvo BiH".
- Član 3.
(Rodno značenje pojmova)
- Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.
- Član 4.
(Princip teritorijalnosti)
- Patent priznat na osnovu odredbi ovog zakona je teritorijalno ograničeno pravo koje vrijedi na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- Član 5.
(Materijalna prava)
- Materijalna prava nosioca patenta obuhvataju isključiva prava privrednog iskorištavanja izuma i pravo raspolaganja njime u skladu s odredbama ovog zakona.
- Član 6.
(Nacionalni tretman)
- Strano fizičko i pravno lice, u pogledu zaštite izuma patentom i korisnim modelom u Bosni i Hercegovini, uživa jednaka prava kao i domaće fizičko i pravno lice, ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija kojima je pristupila odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz primjene principa reciprociteta. Postojanje reciprociteta dokazuje lice koje se na njega poziva.
- Član 7.
(Zastupanje)
- (1) Zastupanjem u postupku koji se vodi pred Institutom mogu se baviti ovlašteni zastupnici, tj. fizička i pravna lica upisana u registar patentnih zastupnika, koji u elektronskoj formi vodi Institut.
- (2) U registar zastupnika iz stava (1) ovog člana upisuje se fizičko i pravno lice koje ispunjava uslove propisane posebnim propisom.
- (3) Fizičko ili pravno lice koje nema prebivalište odnosno stvarno i djelatno industrijsko ili trgovačko poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini, u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik iz stava (1) ovog člana.
- (4) Lica iz stava (3) ovog člana mogu samostalno, bez zastupnika, preduzimati sljedeće radnje:
- a) podnositi prijave patenta;
 - b) preduzimati druge radnje u pogledu utvrđivanja datuma podnošenja prijave patenta;
 - c) podnositi prijepise prve prijave patenta kada se zahtijeva pravo prvenstva iz člana 26. ovog zakona;
 - d) primati obavještenja od Instituta u vezi s postupcima iz tačaka a) do c) ovog stava,
 - e) plaćati takse i naknade posebnih troškova postupka, u skladu s članom 17. ovog zakona.
- (5) U slučaju samostalnog preduzimanja radnji iz stava (4) ovog člana, fizičko ili pravno lice iz stava (3) ovog člana mora dostaviti Institutu adresu za korespondenciju, koja mora biti na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (6) Ako fizičko ili pravno lice iz stava (3) ovog člana ne imenuje zastupnika ili Institutu ne dostavi adresu za korespondenciju, u skladu s odredbom stava (5) ovog člana, Institut će ga pisano, putem diplomatskog konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine, pozvati da u roku od tri mjeseca imenuje zastupnika ili dostavi adresu za korespondenciju.
- (7) Ako fizičko ili pravno lice iz stava (3) ovog člana ne postupi po pozivu Instituta iz stava (6) ovog člana, Institut će

zaključkom odbaciti njen podnesak i dostavu izvršiti javnim saopćenjem na oglasnoj ploči Instituta.

- (8) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, takse i naknade posebnih troškova za održavanje patenta u vrijednosti može platiti bilo koja osoba.

DIO DRUGI - PREDMET ZAŠTITE PATENTOM

Član 8.

(Patentibilni izum)

- (1) Patent se priznaje za svaki izum iz bilo koje oblasti tehnike koji je nov, koji ima inventivni nivo i koji se može industrijski primijeniti.
- (2) Prema uslovima iz stava (1) ovog člana, patent se priznaje i za izum koji se odnosi na:
- a) proizvod koji se sastoji od biološkog materijala ili koji sadržava biološki materijal;
 - b) postupak kojim je taj biološki materijal proizveden, prerađen ili upotrijebljen;
 - c) biološki materijal izoliran iz prirodnog okoliša ili proizveden tehničkim postupkom, čak i ako se ranije nalazio u prirodi.
- (3) Biološki materijal iz stava (2) ovog člana je bilo koji materijal koji sadrži genetsku informaciju i koji se može razmnožavati sam ili se može razmnožavati u biološkom sistemu.
- (4) Prema uslovima iz stava (1) ovog člana, izum koji se odnosi na biljke ili životinje smatrat će se patentibilnim ako njegova tehnička izvodivost nije ograničena na određenu biljnu sortu ili životinjsku pasminu i ako postupak ostvarivanja izuma nije bitno biološki.
- (5) Postupak za dobivanje biljaka ili životinja iz stava (4) ovog člana bitno je biološki ako se u cijelosti sastoji od prirodnih postupaka, kao što su križanje ili selekcija.
- (6) U smislu stava (1) ovog člana, izumima se ne smatraju naročito:
- a) otkrića, naučne teorije i matematičke metode;
 - b) estetske tvorevine;
 - c) planovi, pravila i metode za izvođenje umnih aktivnosti, igara ili privrednih aktivnosti;
 - d) kompjuterski programi;
 - e) prezentacija informacija definirana samim sadržajem tih informacija.
- (7) Odredba stava (6) ovog člana primjenjuje se samo u obimu u kojem je predmet prijave za zaštitu izuma navedeni element ili aktivnost kao takva.

Član 9.

(Izuzeci od patentibilnosti)

- (1) Patent ne može biti priznat za:
- a) izume biljnih sorti i životinjskih pasmina i bitno bioloških postupaka za dobivanje biljaka ili životinja, osim izuma nebioloških i mikrobioloških postupaka i proizvoda dobivenih tim postupcima, kako je propisano u članu 8. stav (4) ovog zakona, pri čemu se, u smislu ovog zakona, pod mikrobiološkim postupkom podrazumijeva bilo koji postupak koji uključuje ili koji se provodi na mikrobiološkom materijalu ili čiji je proizvod mikrobiološki materijal;
 - b) ljudsko tijelo, različite stepene njegovog oblikovanja i razvoja ili jednostavno otkriće jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena;
 - c) izume koji se odnose na dijagnostičke ili hirurške postupke ili postupke liječenja koji se primjenjuju

direktno na ljudskom ili životinjskom tijelu, osim proizvoda, naročito tvari i smjesa koje se primjenjuju u navedenim postupcima.

- (2) Izum koji se odnosi na element izoliran iz ljudskog tijela ili proizveden tehničkim postupkom, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena iz stava (1) tačka b) ovog člana, može biti patentibilan iako je strukturom jednak strukturi prirodnog elementa.
- (3) Industrijska primjenjivost sekvence ili djelimične sekvence gena mora biti razotkrivena u prijavi patenta, kako je izvorno podnesena.
- (4) Neće se smatrati patentibilnim izumi čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu, ali ne samo zbog toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom.
- (5) Izumima iz stava (4) ovog člana smatraju se naročito:
- a) postupci kloniranja ljudskih bića;
 - b) postupci modificiranja genetskog identiteta matičnih ćelija ljudskih bića;
 - c) upotreba ljudskih embrija u industrijske ili komercijalne svrhe i
 - d) postupci za modificiranje genetskog identiteta životinja koji bi, vjerovatno, prouzrokovali njihovu patnju bez ikakve bitne medicinske koristi za čovjeka ili životinju, kao i životinje koje su rezultat takvih postupaka.

Član 10.

(Novost izuma)

- (1) Izum je nov ako nije obuhvaćen stanjem tehnike.
- (2) Pod stanjem tehnike podrazumijeva se sve što je učinjeno dostupnim javnosti u svijetu, pisanim ili usmenim putem, upotrebom ili na bilo koji drugi način prije dana podnošenja prijave patenta.
- (3) U stanje tehnike uključen je i sadržaj svih prijava patenata, koje imaju učinak u Bosni i Hercegovini, onakvih kako su podnesene, koje imaju raniji datum podnošenja od dana prijave iz stava (2) ovog člana, a koje su objavljene tek na datum podnošenja prijave patenta iz stava (2) ovog člana ili nakon toga, na način predviđen ovim zakonom.
- (4) Odredbe st. (1) do (3) ovog člana ne isključuju mogućnost zaštite patentom tvari ili smjesa sadržanih u stanju tehnike, koje se primjenjuju u postupcima iz člana 9. stav (1) tačka c) ovog zakona, pod uslovom da njihova primjena u navedenim postupcima nije sadržana u stanju tehnike.
- (5) Smatra se da je izum obuhvaćen stanjem tehnike ako je postao dostupan javnosti objavom, izlaganjem, prikazivanjem ili upotrebom na način koji stručnjacima omogućava njegovu primjenu.

Član 11.

(Objave koje ne utiču na novost)

Novim se smatra izum koji je najviše šest mjeseci prije datuma podnošenja prijave patenta bio sadržan u stanju tehnike usljed ili kao posljedica:

- a) oštećenje zlouporabe u pogledu podnosioca prijave patenta ili njegovog pravnog prethodnika ili
- b) izlaganja na službenoj ili službeno priznatoj izložbi u skladu s Konvencijom o međunarodnim izložbama potpisanoj u Parizu 22. novembra 1928. godine i revidiranom posljednji put 30. novembra 1972. godine, pod uslovom da podnosilac prilikom podnošenja prijave patenta u njoj naznači da je izum bio izložen i da najkasnije u roku od četiri mjeseca od datuma

podnošenja prijave podnese odgovarajuću potvrdu o izlaganju izuma.

Član 12.

(Inventivni nivo)

- (1) Smatra se da izum ima inventivni nivo ako rješenje određenog problema za stručnjaka iz odgovarajuće oblasti ne proizlazi na očigledan način iz stanja tehnike.
- (2) Prilikom ispitivanja da li izum ima inventivan nivo, ne uzima se u obzir sadržaj prijave iz člana 10. stav (3) ovog zakona.

Član 13.

(Industrijska primjenjivost)

Smatra se da je izum industrijski primjenjiv ako je predmet izuma tehnički izvodiv i ako se može proizvesti ili upotrijebiti u bilo kojoj industrijskoj oblasti, uključujući i poljoprivredu.

DIO TREĆI - PRAVO NA ZAŠTITU IZUMA

Član 14.

(Izumitelj i prava izumitelja)

- (1) Izumitelj je osoba koja je stvorila izum svojim stvaralačkim radom.
- (2) Ako je izum nastao zajedničkim radom više izumitelja, pravo na patent pripada svim izumiteljima.
- (3) Izumiteljem se ne smatra osoba koja je u stvaranju izuma pružala samo tehničku pomoć.
- (4) Izumitelj ima pravo biti naveden u svojstvu izumitelja u prijavi patenta i korisnog modela, svim ispravama i publikacijama koje izdaje Institut te u odgovarajućim registrima Instituta.
- (5) Pravo na zaštitu izuma pripada izumitelju ili njegovom pravnom sljedniku.

Član 15.

(Pravni sljednik izumitelja)

- (1) Pravni sljednik izumitelja je fizičko ili pravno lice koje pravo na sticanje patenta ima na osnovu zakona, pravnog posla ili nasljeđivanja.
- (2) Poslodavac se smatra pravnim sljednikom izumitelja kad mu na osnovu zakona koji se primjenjuje ili ugovora o radu pripada pravo na sticanje patenta za izum stvoren u okviru radnog odnosa izumitelja.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK ZA PRIZNANJE PATENTA I REGISTRACIJU KORISNOG MODELA

Član 16.

(Ovlaštenja Instituta)

- (1) Postupak za sticanje, održavanje, prestanak i evidenciju prometa patenta odnosno korisnog modela vodi Institut.
- (2) Institut u elektronskoj formi vodi:
 - a) registar prijave patenata;
 - b) registar patenata;
 - c) registar svjedodžbi;
 - d) registar korisnih modela.
- (3) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stepenu dopuštena je žalba o kojoj odlučuje Komisija za žalbe Instituta (u daljnjem tekstu: Komisija za žalbe). Postupak po žalbi bliže se uređuje provedbenim propisom.
- (4) Protiv rješenja donesenog u drugom stepenu žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud).
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način vođenja registara iz stava (2) ovog člana.

Član 17.

(Takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja prava)

- (1) Za sve radnje u postupku sticanja, održavanja, evidencije prometa i prestanka patenta, kao i za pružanje informacionih usluga plaćaju se takse u skladu s važećim propisom kojim se uređuju državne administrativne takse (u daljnjem tekstu: takse) i naknade posebnih troškova postupka (u daljnjem tekstu: troškovi postupka) u visini određenoj posebnom tarifom, koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine na prijedlog direktora Instituta.
- (2) Ako u postupku priznanja patenta takse i troškovi postupka ne budu plaćeni, prijava patenta smatrat će se povučenom, a u slučaju neplaćanja taksi i troškova postupka za održavanje patenta i prava iz prijave patenta, to pravo prestaje važiti.
- (3) Odredbe iz ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na korisni model.

Član 18.

(Propisi koji se primjenjuju u postupku pred Institutom)

- (1) Pitanja postupka koji se vodi pred Institutom pobliže se uređuju propisima za provođenje ovog zakona.
- (2) Za pojedina pitanja koja nisu uređena ovim zakonom i propisima iz stava (1) ovog člana primjenjivat će se odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak na nivou Bosne i Hercegovine.

Član 19.

(Prijava patenta)

- (1) Postupak za priznanje patenta pokreće se podnošenjem Institutu prijave za priznanje patenta (u daljnjem tekstu: prijava), u skladu s ovim zakonom i propisima iz člana 18. stav (1) ovog zakona.
- (2) Prijave se uzimaju u postupak ispitivanja prema redoslijedu njihovog podnošenja.
- (3) Izuzetno od odredbe stava (2) ovog člana, prijava se može ispitivati po hitnom postupku u slučaju sudskog ili drugog spora u kojem završetak postupka po prijavi predstavlja rješenje prethodnog pitanja.
- (4) Institut će provesti hitno ispitivanje na osnovu podnesenog obrazloženog zahtjeva s dokazima.

Član 20.

(Jedinstvo izuma)

- (1) Za svaki izum podnosi se posebna prijava.
- (2) Jednom prijavom može se zahtijevati zaštita za više izuma samo ako su ti izumi međusobno tako povezani da ostvaruju jedinstvenu izumiteljsku zamisao (jedinstvo izuma).

Član 21.

(Jezik prijave)

- (1) Prijava mora biti sastavljena na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je tekst prijave podnesen na stranom jeziku, Institutu se mora dostaviti prijevod teksta prijave na jedan od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Član 22.

(Sadržaj prijave)

- (1) Prijava mora sadržavati:
 - a) zahtjev za priznanje patenta;
 - b) opis izuma;
 - c) jedan ili više patentnih zahtjeva;

- d) crteže na koje se pozivaju opis izuma i patentni zahtjevi;
- e) sažetak.
- (2) Zahtjev iz stava (1) tačka a) ovog člana mora sadržavati:
 - a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta;
 - b) naziv izuma koji odražava njegovu bit;
 - c) podatke o podnosiocu prijave;
 - d) podatke o izumitelju odnosno napomenu da izumitelj ne želi biti naveden u prijavi;
 - e) naznaku na kojem se od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini prijava patenta podnosi odnosno objavljuje patent.
- (3) Izum se mora opisom iz stava (1) tačka b) ovog člana otkriti na dovoljno jasan i detaljan način, tako da ga stručnjak iz odgovarajuće oblasti može izvesti. Ako se izum odnosi na živi biološki materijal i ako ga nije moguće primijeniti na osnovu opisa izuma, smatrat će se da opis izuma ispunjava uslov iz ovog stava ako je uzorak prirodno obnovljivog živog biološkog materijala položen u nadležnoj ustanovi najkasnije na datum podnošenja prijave patenta. Pod nadležnom ustanovom iz ovog stava podrazumijeva se ustanova koja je određena na osnovu Budimpeštanskog sporazuma o priznanju pologa mikroorganizama u svrhu postupka patentiranja, sklopljenog 1977. godine, revidiranog 1980. godine.
- (4) Patentnim zahtjevima iz stava (1) tačka c) ovog člana određuju se obim i predmet zaštite izuma. Oni moraju biti jasni, sažeti i u cijelosti potkrijepljeni opisom izuma i crtežima ako postoje. Patentni zahtjevi mogu biti nezavisni i zavisni. Nezavisni patentni zahtjevi sadržavaju nova bitna obilježja izuma. Zavisni patentni zahtjevi sadržavaju specifična obilježja izuma koji je određen u nezavisnom ili drugom zavisnom patentnom zahtjevu.
- (5) Sažetak iz stava (1) tačka e) ovog člana je kratak sadržaj suštine izuma koji služi isključivo u svrhu tehničkog informiranja i nema uticaj na obim tražene zaštite.
- (6) Smatra se da je prijava uredna ako ispunjava uslove iz stava (1) ovog člana.
- (7) Sadržaj prijave naveden u stavu (1) tač. b) do e) ovog člana smatra se tekstom prijave.
- (8) Odredbe ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na podnošenje prijave za registraciju korisnog modela.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način podnošenja prijave iz st. (1) i (8) ovog člana.

Član 23.

(Izjava izumitelja)

- (1) Ako izumitelj ne želi da njegovo ime bude navedeno u zahtjevu za priznanje patenta kao ni u drugim aktima propisanim ovim zakonom, podnosilac prijave dužan je, uz zahtjev za priznanje patenta, a najkasnije u roku od tri mjeseca od datuma podnošenja prijave, dostaviti Institutu pisanu izjavu izumitelja o tome.
- (2) Izumitelj može tokom postupka, a najkasnije do objave prijave, povući svoju izjavu da ne želi da mu ime bude navedeno u prijavi kao ni u drugim ispravama propisanim ovim zakonom.

Član 24.

(Datum podnošenja prijave)

- (1) Za priznanje datuma podnošenja prijave potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži sljedeće:
 - a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta;
 - b) podatke o podnosiocu prijave;

- c) dio prijave koji na prvi pogled izgleda kao opis izuma ili pozivanje na podnesenu prijavu.
- (2) Pozivanje na podnesenu prijavu iz stava (1) tačka c) ovog člana mora sadržavati datum na koji je podnesena i njen broj, podatak o uredu kojem je podnesena te navod da prethodno podnesena prijava na koju se poziva zamjenjuje opis i crteže.

Član 25.

(Razdvajanje prijave)

- (1) Podnosilac prijave može sam ili na zahtjev Instituta podijeliti predmet prijave kojoj je utvrđen datum podnošenja (prvobitna prijava) na dvije ili više prijave (izdvojena prijava) i na osnovu svake od njih nastaviti samostalni postupak, o čemu Institut donosi zaključak.
- (2) Predmet zaštite izdvojene prijave ne smije izlaziti izvan obima zaštite prvobitno podnesene prijave.
- (3) Podjela prvobitne prijave patenta dopuštena je do donošenja rješenja o zahtjevu za priznanje patenta.
- (4) Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i, ako za to ima osnova, u smislu odredbe člana 26. ovog zakona, uživa pravo prvenstva prvobitne prijave.
- (5) Takse i troškovi postupka za održavanje izdvojene prijave plaćaju se od datuma podnošenja prvobitne prijave.

Član 26.

(Pravo prvenstva)

- (1) Od datuma utvrđenog za datum podnošenja prijave iz člana 24. ovog zakona, pod uslovom da je prijava objavljena u skladu s odredbama člana 41. ovog zakona, podnosilac prijave ima pravo prvenstva u pogledu svakog drugog podnosioca koji za isti izum kasnije podnese prijavu.
- (2) Prvenstvo vrijedi od datuma podnošenja prijave patenta Institutu, osim u slučaju kada su ispunjeni uslovi za priznanje prava prvenstva iz člana 27. ovog zakona.

Član 27.

(Uslovi za priznanje prava prvenstva)

- (1) Svakom fizičkom ili pravnom licu koje u nekoj državi članici Pariske unije za zaštitu industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: Pariska unija), odnosno državi članici Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO), podnese urednu prijavu za isti izum, priznat će se pravo prvenstva u Bosni i Hercegovini ako to zatraži u roku od 12 mjeseci, računajući od dana podnošenja prve prijave.
- (2) Urednom prijavom iz stava (1) ovog člana smatra se prijava čiji je datum podnošenja utvrđen u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države članice Pariske unije ili članice WTO-a u kojoj je podnesena ili u skladu s međunarodnim ugovorom sklopljenim između država članica, bez obzira na njenu kasniju pravnu sudbinu.
- (3) Kasnija prijava koja je podnesena u istoj ili za istu državu smatrat će se prvom prijavom za potrebe utvrđivanja prava prvenstva u onom dijelu koji se odnosi na predmet izuma prve prijave ako je na datum podnošenja kasnije prijave prva prijava, koja je služila za utvrđivanje prava prvenstva, povučena, odbijena ili odbačena prije nego što je postala dostupna javnosti i nije proizvela nikakve pravne učinke. Prva prijava ne može više služiti kao osnova za zahtijevanje prava prvenstva.

Član 28.

(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnosilac prijave koji se u Bosni i Hercegovini namjerava koristiti pravom prvenstva iz člana 26. ovog zakona dužan je Institutu podnijeti:

- a) zahtjev za priznanje prava prvenstva, koji sadrži bitne podatke o prvoj prijavi čije se prvenstvo zahtijeva (broj i datum podnošenja prijave, državu članicu Pariske unije ili članicu WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena) najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od datuma podnošenja prijave u Bosni i Hercegovini i
 - b) prijepis prve prijave ovjeren od nadležnog tijela države članice Pariske unije ili članice WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena najkasnije do isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva za priznanje prava prvenstva, ili četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave patenta u Bosni i Hercegovini, ili 16 mjeseci od najranijeg datuma zahtijevanih prvenstava, zavisno od toga koji od navedenih rokova ranije ističe.
- (2) Ako je prijava za koju se zahtijeva pravo prvenstva iz prve prijave podnesena na datum koji je kasniji od datuma na koji ističe period prvenstva iz člana 27. stav (1) ovog zakona, podnosilac prijave može podnijeti zahtjev za obnovu prava prvenstva.
 - (3) Zahtjev iz stava (2) ovog člana može se podnijeti u roku od dva mjeseca od datuma isteka perioda prvenstva.
 - (4) Institut će usvojiti zahtjev za obnovu prava prvenstva pod uslovom da podnosioc:
 - a) navede razloge koji potvrđuju da je do propuštanja roka u kojem se priznaje period prvenstva došlo uprkos dužnoj pažnji koju su zahtijevale okolnosti i
 - b) plati takse i troškove postupka iz člana 17. ovog zakona. - (5) Institut obavještava podnosioca o razlozima zbog kojih zahtjev za obnovu prava prvenstva namjerava odbiti u cijelosti ili djelimično, te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primanja poziva očituje o tim razlozima.

Član 29.

(Ispravak ili dopuna zahtjeva za priznanje prava prvenstva)

- (1) Podnosilac prijave može podnijeti zahtjev za ispravak ili dopunu zahtjeva za priznanje prava prvenstva u roku od 16 mjeseci od datuma prava prvenstva ili, ako bi ispravak ili dopuna prouzrokovala promjenu datuma prava prvenstva, u roku od 16 mjeseci od tako promijenjenog datuma prvenstva, koji god od 16-mjesečnog perioda ističe prije, pod uslovom da je takav zahtjev podnesen u roku od četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana podnosilac je dužan platiti takse i troškove postupka iz člana 17. ovog zakona. Ako u propisanom roku podnosilac ne plati takse i troškove postupka, zahtjev se odbacuje zaključkom.
- (3) Ako je radi ispravke ili dopune zahtjeva za priznanje prava prvenstva promijenjen datum prava prvenstva koje se zahtijeva, rokovi se računaju od promijenjenog datuma prvenstva.

Član 30.

(Ograničenja prilikom priznanja prava prvenstva)

Zahtjevi iz člana 28. stav (2) i člana 29. stav (1) ovog zakona ne mogu se podnijeti nakon što je podnosilac prijave podnio zahtjev za objavu prijave u skladu s članom 41. stav (2) ovog zakona, osim ako je takav zahtjev za objavu povučen prije završetka tehničkih priprema za objavu prijave.

Član 31.

(Zahtjev za priznanje višestrukog prava prvenstva)

Podnosilac prijave može zahtijevati priznanje višestrukog prava prvenstva na osnovu više ranije podnesenih prijava u jednoj

ili više država članica Pariske unije ili WTO-a, pod uslovima iz člana 27. ovog zakona.

Član 32.

(Obilježja izuma na koja se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Zahtjev za priznanje prava prvenstva može se odnositi samo na ona obilježja izuma koja su sadržana u prvoj prijavi ili prijavama čije se prvenstvo zahtijeva.
- (2) Ako se pojedina obilježja izuma na koje se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva ne nalaze u patentnim zahtjevima sadržanim u prvoj prijavi odnosno prijavama, priznat će se pravo prvenstva ako se ta obilježja mogu utvrditi iz svih sastavnih dijelova prijave.

Član 33.

(Datum priznatog prava prvenstva)

Prilikom primjene odredbi člana 10. st. (2) i (3) i člana 26. stav (1) ovog zakona, za datum podnošenja prijave Institutu smatra se datum priznatog prava prvenstva.

POGLAVLJE I - FORMALNO ISPITIVANJE PRIJAVE

Član 34.

(Postupak po prijavi nakon podnošenja)

- (1) Nakon što zaprimi prijavu, Institut ispituje:
 - a) da li prijava ispunjava uslove za priznanje datuma podnošenja iz člana 24. ovog zakona;
 - b) da li su plaćene takse i troškovi postupka za podnošenje prijave u skladu s članom 17. ovog zakona za podnošenje prijave;
 - c) da li je podnesen prijevod prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, ako je prijava sastavljena na stranom jeziku;
 - d) da li su podneseni crteži iz člana 22. stav (1) tačka d) ovog zakona;
 - e) da li podnosioca prijave iz člana 7. stav (3) ovog zakona zastupa osoba koja se može baviti zastupanjem u skladu s članom 7. stav (1) ovog zakona.
- (2) Ako prijava ne ispunjava uslove za priznanje datuma podnošenja iz člana 24. ovog zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu.
- (3) Ako podnosilac ne postupi u skladu s pozivom Instituta u roku iz stava (2) ovog člana, prijava se zaključkom odbacuje.
- (4) Ako podnosilac ukloni nedostatke u roku iz stava (2) ovog člana, Institut donosi zaključak kojim se datum primanja zahtijevanih ispravaka utvrđuje za datum podnošenja prijave.
- (5) Kada se u prijavi poziva na crteže koji nisu sadržani u prijavi, Institut poziva podnosioca prijave da dostavi crteže u roku od mjesec dana od dana primanja poziva. Ako podnosilac postupi po pozivu Instituta, datumom podnošenja prijave smatrat će se datum na koji Institut zaprimi crteže. Ako crteži ne budu dostavljeni, smatrat će se da se podnosilac prijave na njih nije ni pozvao.
- (6) Institut poziva podnosioca prijave koji nije platio taksu i troškove postupka, odnosno nije dostavio prijevod prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, da te nedostatke ukloni u roku od mjesec dana od dana primanja poziva.
- (7) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, Institut može produžiti rokove propisane ovim članom za period koji smatra opravdanim, ali ne više od tri mjeseca.

- (8) Ako podnositelj ne postupi po pozivu Instituta iz stava (6) ovog člana, prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja smatrat će se povučenom, o čemu se donosi poseban zaključak o obustavi postupka.

Član 35.

(Upis prijave u registar)

- (1) Prijava kojoj je zaključkom utvrđen datum podnošenja upisuje se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.
- (2) Ako utvrdi da je u registar iz stava (1) ovog člana upisana prijava koja ne ispunjava uslove iz člana 24. stav (1) ovog zakona, Institut će o brisanju takve prijave iz registra odlučiti zaključkom.

Član 36.

(Uvjerenje o pravu prvenstva)

- (1) Na zahtjev podnosioca prijave, Institut izdaje uvjerenje o pravu prvenstva prijave.
- (2) Direktor Instituta pravilnikom propisuje način izdavanja te sadržaj uvjerenja iz stava (1) ovog člana.

Član 37.

(Zahtjev za pretraživanje stanja tehnike)

- (1) Na zahtjev podnosioca prijave i uz plaćanje predviđenih taksi i naknada posebnih troškova postupka, Institut obavlja pretraživanje dostupnih baza podataka o prijavama patenata i priznatim patentima, sastavlja izvještaj o pretraživanju i dostavlja ga podnosiocu.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana može se podnijeti najkasnije u roku od 11 mjeseci, računajući od datuma podnošenja nacionalne prijave, u kojoj nije zatraženo priznanje prava prvenstva.
- (3) Ako je zahtjev iz stava (1) ovog člana podnesen prije isteka roka od pet mjeseci, računajući od datuma podnošenja nacionalne prijave, u kojoj nije zatraženo priznanje prava prvenstva, Institut sastavlja izvještaj o pretraživanju u roku od devet mjeseci od datuma podnošenja prijave.
- (4) Postupak pretraživanja iz stava (1) ovog člana Institut može provesti u potpunosti ili djelimično u saradnji s patentnim uredom druge države, međudržavnim ili regionalnim uredom s kojima ima sklopljen ugovor o saradnji.
- (5) Ako Institut provodi pretraživanje u skladu sa stavom (4) ovog člana, podnositelj je dužan dostaviti prijevod prijave na engleski jezik.
- (6) Ako zahtjev za pretraživanje stanja tehnike nije u skladu sa st. (1) do (5) ovog člana, Institut će, bez odgađanja, o tome obavijestiti podnosioca prijave i pozvati ga da zahtjev uredi u roku ne dužem od mjesec dana od dana primanja obavještenja.
- (7) Ako podnositelj prijave ne uredi zahtjev u skladu s pozivom iz stava (6) ovog člana, zahtjev za pretraživanje odbacit će se zaključkom.
- (8) Zahtjevi iz st. (1) i (3) ovog člana ne mogu se povući.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje način podnošenja zahtjeva iz stava (1) ovog člana, priloge uz zahtjev, izgled i sadržaj obrasca na kojem se podnosi zahtjev te tok postupka po zahtjevu.

Član 38.

(Izveštaj o pretraživanju)

- (1) Na zahtjev podnesen prema članu 37. ovog zakona Institut izrađuje izvještaj o pretraživanju stanja tehnike za izum čija se zaštita zahtjeva na osnovu patentnih zahtjeva, uzimajući u obzir opis izuma i crteže koji su uz njih podneseni u mjeri u kojoj je potrebno, te ga odmah prosljeđuje podnosiocu

prijave uz primjerke svih dokumenata koji se navode u izvještaju.

- (2) Ako tokom izrade izvještaja iz stava (1) ovog člana utvrdi da nije moguće provesti pretraživanje stanja tehnike u odnosu na sve ili pojedine patentne zahtjeve, jer prijava ne ispunjava uslove iz ovog zakona, Institut će ili navesti u izjavi da nije u mogućnosti izvršiti pretraživanje ili izraditi djelimičan izvještaj o pretraživanju stanja tehnike u mjeri u kojoj je to moguće.
- (3) Izjava ili djelimičan izvještaj iz stava (2) ovog člana, kao i izvještaj izrađen u skladu s odredbom iz stava (4) ovog člana, smatrat će se izvještajem o pretraživanju tokom daljnjeg postupka.
- (4) Ako tokom izrade izvještaja o pretraživanju iz stava (1) ovog člana utvrdi da prijava ne ispunjava uslove jedinstva izuma, Institut će izraditi djelimičan izvještaj o pretraživanju stanja tehnike, koji se odnosi na izum ili na grupu izuma, u smislu člana 20. ovog zakona, koji su prvi navedeni u patentnim zahtjevima.
- (5) Institut će nakon izrade djelimičnog izvještaja iz stava (1) ovog člana obavijestiti podnosioca prijave da će izvještajem o pretraživanju biti obuhvaćeni i ostali izumi, pod uslovom plaćanja dodatne takse i troškova postupka za pretraživanje za svaki obuhvaćeni izum u roku dva mjeseca od dana primanja obavještenja.
- (6) Direktor Instituta pravilnikom propisuje način izrade, sadržaj i sadržaj objave izvještaja o pretraživanju.

Član 39.

(Naknadne izmjene u prijavi)

- (1) Prijava kojoj je utvrđen datum podnošenja ne može se naknadno izmijeniti proširenjem obima zaštite predmeta prijave.
- (2) Izmjene i dopune podataka sadržanih u prijavi, kojima se ne proširuje obim zaštite, mogu se vršiti do okončanja postupka.

Član 40.

(Ispitivanje pretpostavki za objavu prijave)

- (1) Ispitivanjem pretpostavki za objavu prijave utvrđuje se da li prijava ispunjava sljedeće uslove:
- da li sadrži sve dijelove iz člana 22. ovog zakona, sastavljene na propisan način i potrebne dodatke propisane ovim zakonom;
 - da li je naznačen izumitelj;
 - da li je podnesen uredan zahtjev za priznanje prava prvenstva u smislu člana 26. ovog zakona, ako je zahtijevano priznanje prava prvenstva.
- (2) Ako se provedenim ispitivanjem utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana, Institut poziva podnosioca da u primjerenom roku ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu. Taj rok ne može biti kraći od jednog niti duži od tri mjeseca od dana primanja poziva.
- (3) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, Institut može produžiti rok iz stava (2) ovog člana za vrijeme koje smatra opravdanim, ali ne više od dva mjeseca.
- (4) Ako podnositelj u određenom roku ne ukloni nedostatke iz stava (1) ovog člana, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave patenta.
- (5) Institut neće priznati pravo prvenstva ako podnositelj ne postupi u skladu s pozivom iz stava (2) ovog člana u pogledu uređivanja zahtjeva za pravo prvenstva.

Član 41.

(Način i sadržaj objave prijave patenta)

- (1) Prijava za koju je ispitivanjem utvrđeno da ispunjava sve uslove iz člana 40. ovog zakona, o čemu Institut donosi zaključak, objavljuje se u službenom glasilu nakon isteka 18 mjeseci od datuma podnošenja, odnosno od datuma priznatog prava prvenstva, čime prijava postaje dostupna javnosti.
- (2) Prijava iz stava (1) ovog člana može se objaviti na zahtjev podnosioca i prije isteka navedenog roka, ali ne prije isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja Institutu.
- (3) Prijava koja je, uprkos tome što je bila povučena ili se smatrala povučenom, objavljena ili na neki drugi način od Instituta učinjena dostupnom javnosti, ne ulazi u stanje tehnike.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj objave prijave.

POGLAVLJE II - POSTUPAK NAKON OBJAVE PRIJAVE PATENTA

Član 42.

(Zahtjevi)

- (1) Podnosilac može, u roku od šest mjeseci od datuma objave prijave patenta u službenom glasilu, podnijeti zahtjev za:
 - a) priznanje patenta provođenjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta ili
 - b) priznanje patenta na osnovu podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta za isti izum, koje je proveo ured druge zemlje kojem je podnosilac ranije podnio prijavu patenta, prevedenih na jedan od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je podnesen jedan od zahtjeva iz stava (1) ovog člana, a nisu plaćeni takse i troškovi postupka u skladu s članom 17. ovog zakona, oni se mogu platiti u roku od dva mjeseca od isteka roka iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako nije dostavljen prijevod rezultata provedenog postupka potpunog ispitivanja iz stava (1) tačka b) ovog člana, Institut poziva podnosioca prijave da ukloni nedostatak u roku od mjesec dana od dana primanja poziva. Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave Institut može produžiti taj rok za period koji smatra opravdanim, ali ne više od tri mjeseca.
- (4) Ako u roku iz stava (1) ovog člana nije podnesen jedan od propisanih zahtjeva ili u roku iz stava (2) ovog člana nisu plaćeni propisani taksa i troškovi postupka, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavi postupka za priznanje patenta.
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

Član 43.

(Postupak potpunog ispitivanja)

- (1) Potpunim ispitivanjem prijave patenta utvrđuje se da li izum ispunjava sve uslove za priznanje patenta, tj. da li je predmet prijave izum koji:
 - a) nije isključen iz zaštite patentom, u skladu s članom 8. stav (6) odnosno članom 9. ovog zakona;
 - b) je u skladu s pravilom o jedinstvu izuma iz člana 20. ovog zakona;
 - c) udovoljava uslovima iz člana 22. st. (3) i (4) ovog zakona;
 - d) je nov, u skladu s odredbama čl. 10. i 11. ovog zakona, ima inventivni nivo u skladu s članom 12. ovog zakona i koji je industrijski primjenjiv u skladu s članom 13. ovog zakona.

- (2) Postupak potpunog ispitivanja prijave iz stava (1) ovog člana Institut može provesti u potpunosti ili djelimično, u pravilu, u saradnji s patentnim uredima iz člana 32. PCT-a, kao i patentnim uredima drugih zemalja, koji provode postupak potpunog ispitivanja i s kojima Institut o tome ima sklopljen ugovor o saradnji.
- (3) Za postupak ispitivanja u skladu sa stavom (2) ovog člana, podnosilac prijave dužan je dostaviti prijevod prijave na engleski jezik.

Član 44.

(Podnošenje rezultata potpunog ispitivanja priznatog patenta)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta prihvatanjem rezultata potpunog ispitivanja priznatog patenta, u skladu s članom 42. stav (1) tačka b) ovog zakona, može se podnijeti samo ako je prijava patenta za isti izum podnesena jednom ili većem broju patentnih ureda.
- (2) Uredi iz stava (1) ovog člana su uredi koji provode postupak potpunog ispitivanja, s kojima u trenutku podnošenja zahtjeva iz člana 42. stav (1) tačka b) ovog zakona Institut o tome ima potpisan ugovor o saradnji, te državni i međudržavni uredi koji na osnovu člana 32. PCT-a imaju status ovlaštenog tijela za međunarodno prethodno ispitivanje međunarodnih prijava patenata.
- (3) Podnosilac zahtjeva iz člana 42. stav (1) tačka b) ovog zakona obavezan je, uz zahtjev, priložiti potpisanu izjavu da će dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog u jednom od ureda iz stava (2) ovog člana dostaviti u roku od šest mjeseci od dana priznanja patenta od ureda iz stava (2) ovog člana, a najkasnije pet godina od datuma podnošenja zahtjeva iz člana 42. stav (1) tačka b) ovog zakona.
- (4) Na osnovu obrazloženog zahtjeva podnosioca prijave i priloženih dokaza, Institut može produžiti rok iz stava (3) ovog člana.
- (5) Ako podnosilac prijave u propisanom roku ne dostavi rezultate provedenog postupka potpunog ispitivanja, koji su Institutu dovoljni za donošenje rješenja u pogledu zahtjeva za priznanje patenta, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavi postupka.
- (6) Institut donosi rješenje povodom zahtjeva za priznanje patenta ako su ispunjeni uslovi iz člana 43. stav (1) ovog zakona, uzimajući u obzir dostavljene rezultate postupka potpunog ispitivanja.
- (7) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i način podnošenja dokumenata koje podnosilac treba dostaviti kao dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja koje je proveo ured iz stava (2) ovog člana.

Član 45.

(Odbijanje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za priznanje patenta odbija se ako je provođenjem postupka iz čl. 43. i 44. ovog zakona utvrđeno da prijava patenta ne ispunjava uslove za priznanje patenta iz člana 43. stav (1) ovog zakona i u tom slučaju Institut u pisanoj formi izvještava podnosioca prijave o razlozima zbog kojih se patent ne može priznati i poziva ga da se u pisanoj formi izjasni o navedenim razlozima u određenom roku, koji ne može biti kraći od mjesec dana niti duži od dva mjeseca od dana primanja poziva.
- (2) Institut može produžiti rok iz stava (1) ovog člana na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, ali ne duže od tri mjeseca.

- (3) Ako podnosilac prijave ne postupi u skladu s pozivom iz stava (1) ovog člana, Institut donosi rješenje o odbijanju patenta.
- (4) Podaci iz rješenja o odbijanju patenta upisuju se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.

Član 46.

(Priznanje patenta)

- (1) Institut donosi rješenje o priznanju patenta ako prijava ispunjava sve uslove za priznanje patenta iz člana 43. stav (1) ovog zakona.
- (2) Institut dostavlja podnosiocu tekst prijave patenta za koju namjerava priznati patent i poziva ga da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva podnese pisano izjašnjenje o dostavljenom tekstu.
- (3) Ako podnosilac u roku iz stava (2) ovog člana ne postupi u skladu s pozivom, smatra se da je dostavio izjašnjenje u kojem je saglasan s dostavljenim tekstom i Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Ako podnosilac prijave pravovremeno dostavi Institutu pisano izjašnjenje u kojem nije saglasan s tekstom prijave iz stava (2) ovog člana, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti svoj prijedlog izmijenjenog teksta patentnih zahtjeva.
- (5) Ako Institut prihvati razloge podnosioca i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stava (4) ovog člana, donosi rješenje o priznanju patenta prema tekstu patentnih zahtjeva koje je prihvatio.
- (6) Institut donosi rješenje iz st. (3) i (5) ovog člana pod uslovom da su plaćene takse i troškovi postupka, u skladu s članom 17. ovog zakona, za održavanje patenta i objavu podataka u službenom glasilu.
- (7) Ako podnosilac prijave u propisanom roku ne plati takse i troškove postupka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.
- (8) Podaci iz rješenja o priznanju patenta, s datumom donošenja rješenja, upisuju se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.

Član 47.

(Isprava o patentu)

- (1) Nosiocu patenta izdaje se isprava o patentu.
- (2) Isprava iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca i nakon uplate taksi i troškova postupka.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik isprave iz stava (1) ovog člana.

Član 48.

(Patentni spis)

- (1) Nosiocu patenta izdaje se patentni spis.
- (2) Spis iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca, nakon uplate taksi i troškova postupka i dostavljenog teksta prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (3) Nosiocu evropskog patenta izdaje se patentni spis na njegov zahtjev. Uz zahtjev za izdavanje patentnog spisa, nosilac patenta dostavlja prijevod evropskog patenta na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i dokaz o uplati taksi i troškova postupka.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik spisa iz stava (1) ovog člana.

Član 49.

(Objava podatka o priznanju patenta)

- (1) Podatak o priznatom patentu objavljuje se u službenom glasilu. Rješenje o priznanju patenta ima učinak od datuma objave podatka o priznatom patentu.
- (2) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj objave iz stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE III - KORISNI MODEL

Član 50.

(Predmet zaštite korisnim modelom)

- (1) Korisni model registrira se za izum čiji je predmet zaštite patentibilan u skladu s članom 8. ovog zakona.
- (2) Korisni model neće se registrirati za:
- izum iz oblasti biotehnologije;
 - izum hemijske ili farmaceutske tvari;
 - izum čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu, pri čemu se iskorištavanje ne smatra protivnim javnom poretku ili moralu samo zbog toga što je takvo iskorištavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom i
 - izum koji se odnosi na postupak.

Član 51.

(Prijava korisnog modela)

- (1) Postupak za registraciju korisnog modela pokreće se podnošenjem Institutu prijave korisnog modela.
- (2) Prijava iz stava (1) ovog člana ne može sadržavati više od deset patentnih zahtjeva.

Član 52.

(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

- (1) Svaka osoba koja je podnijela urednu prijavu patenta uživa prvenstvo od dana te prijave u svrhu podnošenja prijave korisnog modela ili pretvaranja iz prijave patenta u prijavu korisnog modela, pod uslovom da je prijava korisnog modela za isti izum Institutu podnesena u roku od 12 mjeseci od dana podnošenja prijave patenta te da prvenstvo već nije zahtijevano za prijavu patenta na čije se prvenstvo namjerava pozvati.
- (2) Podnosilac prijave korisnog modela dužan je zahtjev za priznanje prvenstva iz stava (1) ovog člana podnijeti najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od dana podnošenja te prijave.
- (3) Odredbe čl. 27. i 28. ovog zakona, koje se odnose na međunarodno prvenstvo, primjenjuju se na odgovarajući način na nacionalno prvenstvo.

Član 53.

(Ispitivanje prijave korisnog modela)

- (1) U postupku ispitivanja prijave korisnog modela, kojoj je utvrđen dan podnošenja, u smislu člana 24. ovog zakona, Institut utvrđuje da li ona ispunjava sljedeće uslove:
- da li je u skladu s članom 22. stav (8) i članom 34. ovog zakona;
 - da li je sastavljena na način propisan članom 22. stav (1), članom 9. stav (4) i članom 51. stav (2) ovog zakona i
 - da li je predmet zaštite izum koji nije isključen iz zaštite, u smislu člana 8. stav (2) te člana 50. stav (2) ovog zakona.
- (2) U postupku ispitivanja korisnog modela ne ispituju se novost, inventivni nivo i industrijska primjenjivost prijavljenog izuma.

- (3) Ako Institut tokom postupka ispitivanja utvrdi da prijava ne ispunjava sve uslove iz stava (1) ovog člana, obavještava o tome podnosioca prijave i poziva ga da u roku koji ne može biti kraći od dva mjeseca niti duži od tri mjeseca od dana primanja obavještenja ispravi utvrđene nedostatke.
- (4) Obavještenje iz stava (3) ovog člana sadržava rezultat ispitivanja uz obrazloženje svih razloga zbog kojih korisni model ne može biti priznat.
- (5) Podnosilac prijave može nakon primanja obavještenja iz stava (3) ovog člana izmijeniti opis, patentne zahtjeve i crteže, pod uslovom da izmjenu podnese istovremeno s odgovorom na rezultat ispitivanja.
- (6) Rok iz stava (3) ovog člana Institut može produžiti na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave.
- (7) Prijava korisnog modela se ne objavljuje.

Član 54.

(Odbijanje prijave za registraciju korisnog modela)

Ako je tokom postupka ispitivanja, na osnovu člana 53. ovog zakona, utvrđeno da prijava ne ispunjava sve propisane uslove, Institut donosi rješenje o odbijanju prijave za registraciju korisnog modela.

Član 55.

(Registracija korisnog modela)

- (1) Ako Institut utvrdi da prijava korisnog modela ispunjava sve uslove iz člana 53. stav (1) ovog zakona, obavijestit će podnosioca prijave o pravnim posljedicama registracije korisnog modela i dostaviti mu prijedlog konačnog sadržaja prijave kojom namjerava registrirati korisni model te ga pozvati da u roku od jednog mjeseca od dana primanja poziva podnese pisanu saglasnost na dostavljeni tekst ili zatraži pretvaranje prijave korisnog modela u prijavu patenta.
- (2) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (1) ovog člana ne dostavi pisanu saglasnost, smatrat će se da je saglasan s predloženim tekstom te Institut donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema konačnom sadržaju prijave korisnog modela koji je podnosiocu dostavljen u skladu sa stavom (1) ovog člana.
- (3) Ako podnosilac prijave korisnog modela pravovremeno dostavi Institutu pisanu izjavu da nije saglasan s prijedlogom iz stava (1) ovog člana, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva.
- (4) Ako Institut prihvati razloge podnosioca i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stava (3) ovog člana, donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema tekstu patentnih zahtjeva koje je predložio podnosilac prijave.
- (5) Ako se razlozi koje podnosilac navodi ne mogu prihvatiti, Institut u pisanoj formi o tome detaljno izvještava podnosioca i donosi rješenje o registraciji korisnog modela prema konačnom tekstu patentnih zahtjeva kakav je dostavljen na saglasnost.
- (6) Ako podnosilac prijave u propisanom roku ne plati takse i troškove postupka, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave za registraciju korisnog modela.
- (7) Podaci o registraciji korisnog modela upisuju se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona i objavljuju u službenom glasilu.
- (8) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz stava (7) ovog člana.

Član 56.

(Isprava o korisnom modelu)

- (1) Nosiocu korisnog modela izdaje se isprava o korisnom modelu.
- (2) Isprava iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca i nakon uplate taksi i troškova postupka.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik isprave iz stava (1) ovog člana.

Član 57.

(Spis korisnog modela)

- (1) Nosiocu korisnog modela izdaje se spis korisnog modela.
- (2) Spis iz stava (1) ovog člana izdaje se na zahtjev nosioca, nakon uplate taksi i troškova postupka.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i oblik spisa iz stava (1) ovog člana.

Član 58.

(Pretvaranje prijave)

- (1) Podnosilac može podnijeti zahtjev za pretvaranje prijave korisnog modela u prijavu patenta i obratno, o čemu Institut donosi odgovarajuće rješenje.
- (2) Zahtjev za pretvaranje prijave korisnog modela u prijavu patenta može se podnijeti do donošenja rješenja iz čl. 54. ili 55. stav (2) ovog zakona, uz uslov plaćanja upravnih taksi i troškova postupka.
- (3) Zahtjev za pretvaranje prijave patenta u prijavu korisnog modela može se podnijeti najkasnije do isteka tri mjeseca od dana objave prijave patenta.
- (4) Promijenjena prijava zadržava datum podnošenja prijave korisnog modela odnosno prijave patenta.

Član 59.

(Potpuno ispitivanje korisnog modela)

- (1) Na zahtjev nosioca korisnog modela Institut će provesti postupak potpunog ispitivanja predmeta zaštite korisnog modela, pod uslovom plaćanja upravnih taksi i troškova postupka potpunog ispitivanja u skladu s odredbom člana 43. stav (1) ovog zakona.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana može se podnijeti najkasnije do isteka sedme godine trajanja korisnog modela i ne može se povući.
- (3) Ako izum koji je predmet zaštite korisnog modela ispunjava uslove propisane članom 43. stav (1) tač. od a) do d) ovog zakona, Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Na postupak potpunog ispitivanja korisnog modela na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 43. te čl. 45. do 49. ovog zakona.
- (5) Korisni model koji ne ispunjava uslove iz člana 43. stav (1) tač. a) do d) ovog zakona Institut proglašava ništavim po službenoj dužnosti.
- (6) Institut upisuje podatke o prijelazu korisnog modela u patent ili podatke o njegovom proglašavanju ništavim u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona i objavljuje ih u službenom glasilu.
- (7) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz stava (6) ovog člana, koji se objavljuju u službenom glasilu.

POGLAVLJE IV - NASTAVAK POSTUPKA I PONOVA USPOSTAVA PRAVA

Član 60.

(Nastavak postupka)

- (1) Ako je podnosilac prijave ili nosilac patenta odnosno korisnog modela propustio u roku propisanom ovim zakonom provesti neku radnju u postupku pred Institutom, a direktna posljedica toga je gubitak prava iz prijave ili patenta

odnosno korisnog modela, može podnijeti zahtjev za nastavak postupka. Institut će dopustiti nastavak postupka pod uslovom da podnosilac:

- a) podnese zahtjev za nastavak postupka i provede sve propuštene radnje u roku iz stava (2) ovog člana;
 - b) uplati takse i troškove postupka u skladu s članom 17. ovog zakona.
- (2) Rok za podnošenje zahtjeva odnosno provođenje propuštenih radnji iz stava (1) ovog člana ne može biti duži od dva mjeseca od dana isteka roka propisanog ovim zakonom i nastanka pravnih posljedica iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako propuštene radnje nisu provedene u roku iz stava (2) ovog člana ili ako nisu plaćene takse i troškovi postupka iz člana 17. ovog zakona, smatrat će se da zahtjev za nastavak postupka nije ni podnesen, o čemu Institut donosi zaključak.
- (4) Zahtjev za nastavak postupka ne može se podnijeti ako je propušten rok:
- a) iz stava (2) ovog člana;
 - b) za podnošenje zahtjeva iz čl. 28. i 29. ovog zakona;
 - c) za podnošenje prijedloga iz člana 61. ovog zakona;
 - d) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima učestvuje više stranaka.
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva, uslove i postupak povodom zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

Član 61.

(Ponovna uspostava prava)

- (1) Ako je podnosilac prijave ili nosilac patenta odnosno korisnog modela i pored dužne pažnje koju su zahtijevale okolnosti, u roku propisanom ovim zakonom, propustio provesti neku radnju u postupku pred Institutom, a direktna posljedica toga je gubitak prava iz prijave patenta ili patenta odnosno korisnog modela, Institut će dopustiti ponovnu uspostavu prava pod uslovom da podnosilac:
- a) podnese prijedlog za ponovnu uspostavu prava;
 - b) iznese okolnosti usljed kojih je bio spriječen provesti propuštenu radnju u roku;
 - c) uplati takse i troškove postupka u skladu s članom 17. ovog zakona.
- (2) Prijedlog za ponovnu uspostavu prava podnosi se u roku od tri mjeseca, računajući od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, a ako je podnosilac kasnije saznao za propuštanje, onda od dana kada je to saznao.
- (3) Prijedlog iz stava (1) ovog člana ne može se podnijeti nakon proteka godine dana od datuma propuštanja roka.
- (4) Ako su ispunjeni uslovi iz st. (1) i (2) ovog člana, Institut donosi zaključak o dopuštenju za ponovnu uspostavu prava, a podatak o prihvatanju prijedloga objavljuje se u službenom glasilu.
- (5) Ako Institut utvrdi da je prijedlog iz stava (1) ovog člana neopravdan te ga namjerava odbiti u cijelosti ili djelimično, podnosioca prijedloga prethodno obavještava o razlozima odbijanja te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primanja poziva očituje o tim razlozima. Institut donosi zaključak o odbijanju prijedloga za ponovnu uspostavu prava.
- (6) Prijedlog za ponovnu uspostavu prava ne može se podnijeti usljed propuštanja roka za sljedeće radnje:
- a) podnošenje prijedloga iz stava (1) ovog člana;
 - b) podnošenje zahtjeva za produženje roka;
 - c) podnošenje zahtjeva iz čl. 28. i 29. ovog zakona;

- d) podnošenje jednog od zahtjeva iz člana 42. ovog zakona;
 - e) podnošenje zahtjeva iz člana 52. ovog zakona;
 - f) podnošenje prijevoda iz člana 34. stav (1) tačka c), člana 116. st. (2) i (3) i člana 126. st. (2) i (3) ovog zakona;
 - g) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima učestvuje više stranaka.
- (7) Svaka osoba koja je u dobroj vjeri iskorištavala ili obavila stvarne i ozbiljne pripreme za iskorištavanje izuma koji je predmet objavljene prijave, u periodu između gubitka prava iz stava (1) ovog člana i objave podatka o prihvatanju prijedloga za ponovnu uspostavu prava, može bez obaveze plaćanja naknade štete nastaviti takvo iskorištavanje u svrhu vlastitog poslovanja i potreba u vezi s takvim poslovanjem.
- (8) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj prijedloga, uslove i postupak povodom prijedloga iz stava (1) ovog člana, te sadržaj objave iz stava (4) ovog člana.

POGLAVLJE V - UPIS PROMJENE, IZVOD, UVID U SPIS, ISPRAVKA GREŠKE

Član 62.

(Upis promjene u registar)

- (1) Institut rješenjem odlučuje o zahtjevu stranke za upis promjene u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona.
- (2) Upisana promjena koja se odnosi na objavljenu prijavu i na patent, odnosno na korisni model objavljuje se u službenom glasilu.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje postupak upisa promjene u registar te sadržaj podataka koji se o tome objavljuju u službenom glasilu.

Član 63.

(Izvod iz registra)

- (1) Na zahtjev fizičkog ili pravnog lica Institut izdaje izvod iz registra koje vodi.
- (2) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj, način izdavanja i sadržaj izvoda iz registra.

Član 64.

(Uvid u spis)

- (1) Na zahtjev fizičkog ili pravnog lica Institut će učiniti dostupnim zatražene tekstove svih objavljenih prijava i prava, kao i patentne spine.
- (2) Institut može, prije objave prijave patenta u službenom glasilu, zainteresiranom fizičkom i pravnom licu na njegov zahtjev dostaviti sljedeće podatke: broj prijave, podatke o podnosiocu prijave, naziv izuma te datum podnošenja prijave, odnosno u slučaju kada je zatraženo pravo prvenstva, naznaku države ili organizacije kojoj je podnesena prva prijava, s njenim brojem i datumom podnošenja.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj patentnog spisa te način i sadržaj pružanja usluge iz stava (1) ovog člana.

Član 65.

(Ispravljanje grešaka)

- (1) Na zahtjev podnosioca prijave, nosioca prava ili po službenoj dužnosti, Institut će rješenjem ispraviti očite greške u dokumentima, registrima koje vodi ili u objavama, uz uslov plaćanja upravnih taksi i naknade troškova postupka u slučajevima kada do greške nije došlo propustom Instituta.
- (2) Zahtjev za ispravak greške iz stava (1) ovog člana podnosi se putem propisanog obrasca.

- (3) Ispravke pogrešno objavljenih podataka iz stava (1) ovog člana objavljuju se u službenom glasilu.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca iz stava (2) ovog člana, kao i podatke koji se objavljuju u službenom glasilu na osnovu stava (3) ovog člana.

DIO PETI - TRAJANJE, ODRŽAVANJE I PRESTANAK PRAVA

Član 66.

(Trajanje prava)

- (1) Patent traje 20 godina, računajući od datuma podnošenja prijave patenta.
- (2) Korisni model traje deset godina, računajući od datuma podnošenja prijave za registraciju.

Član 67.

(Održavanje prava)

- (1) Za održavanje prava iz prijave i priznatog patenta odnosno korisnog modela plaćaju se propisana godišnja taksa i troškovi postupka na način propisan posebnim propisom.
- (2) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana plaćaju se za treću i svaku sljedeću godinu, računajući od datuma podnošenja prijave.
- (3) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana za pojedinu godinu trebaju biti plaćeni u roku koji dospijeva prije isteka godine koja prethodi.
- (4) Ako nosilac patenta odnosno korisnog modela ne plati taksu i troškove postupka u skladu sa stavom (2) ovog člana, a u roku iz stava (3) ovog člana, može ih platiti u dodatnom roku od šest mjeseci, ali uvećane za 50%.
- (5) Institut može obavijestiti nosioca patenta odnosno korisnog modela, kao i podnosioca prijave, o propuštanju roka za plaćanje takse i troškova postupka za održavanje patenta i prava iz prijave patenta s navođenjem posljedica njihovog neplaćanja, te na mogućnost plaćanja u dodatnom roku, prema stavu (4) ovog člana.
- (6) Godišnje takse i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana ne mogu se uredno platiti ranije od godinu dana prije njihovog dospijanja na naplatu.
- (7) Ako podnosilac prijave patenta pravovremeno ne plati propisanu taksu i troškove postupka za održavanje prava iz prijave, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.

Član 68.

(Razlozi za prestanak prava)

- (1) Ako nosilac patenta odnosno korisnog modela uredno ne plati propisanu taksu i troškove postupka za održavanje patenta, odnosno korisnog modela, on prestaje sljedećeg dana od dana isteka roka za plaćanje iz člana 67. stav (3) ovog zakona.
- (2) Nosilac patenta odnosno korisnog modela može se pisanom izjavom odreći patenta u cijelosti ili djelimično, o čemu Institut donosi zaključak. Učinci izjave o odricanju nastupaju sljedećeg dana od dana dostavljanja izjave Institutu.
- (3) Ako je u registru patenata upisano određeno pravo u korist treće osobe, nosilac patenta odnosno korisnog modela ne može se odreći patenta bez prethodno ovjerene pisane saglasnosti te osobe.
- (4) Odricanje od patenta odnosno korisnog modela upisuje se u registar patenata i podatak o tome objavljuje se u službenom glasilu.
- (5) Patent odnosno korisni model prestaje danom smrti nosioca, odnosno danom gubitka statusa pravnog lica, osim ako je prešao na nasljednike odnosno pravne sljednike. Ova

odredba analogno se primjenjuje i na svjedodžbu iz člana 70. stav (1) ovog zakona.

DIO ŠESTI - SVJEDODŽBA O DODATNOJ ZAŠTITI

Član 69.

(Oblast primjene)

Svaki proizvod zaštićen patentom na teritoriji Bosne i Hercegovine, koji je sastavni dio lijeka za ljude ili životinje ili sredstva za zaštitu bilja, za čije je stavljanje u promet na teritoriji Bosne i Hercegovine potrebno izdavanje odobrenja od nadležnog tijela, može se, pod uslovima predviđenim ovim zakonom, štititi svjedodžbom.

Član 70.

(Predmet i učinci zaštite)

- (1) Predmet zaštite svjedodžbom je samo proizvod obuhvaćen odobrenjem za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama odnosno sredstva za zaštitu bilja, i to za svaku primjenu tog proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama odnosno sredstva za zaštitu bilja, koja je bila odobrena prije prestanka važenja svjedodžbe.
- (2) Svjedodžba osigurava nosiocu ista prava koja proizlaze iz patenta i, analogno, ta su prava podložna istim ograničenjima.

Član 71.

(Izuzetak od zaštite svjedodžbom)

- (1) Izuzetno od odredbe člana 70. stav (2) ovog zakona, zaštita svjedodžbom se ne odnosi na radnje za koje je potreban pristanak nosioca svjedodžbe, i to:
 - a) proizvodnju proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod radi izvoza; ili
 - b) povezanu radnju koja je neophodna za proizvodnju iz prethodne tačke ovog stava ili za sam izvoz tog proizvoda; ili
 - c) proizvodnju proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod najranije šest mjeseci prije isteka roka važenja svjedodžbe radi skladištenja na teritoriji Bosne i Hercegovine, kako bi se proizvod ili lijek koji sadrži taj proizvod stavili na tržište Bosne i Hercegovine nakon isteka roka važenja svjedodžbe; ili
 - d) sve povezane radnje koje su neophodne za proizvodnju iz tačke a) ovog stava ili za samo skladištenje, pod uslovom da se ta povezana radnja provodi najranije šest mjeseci prije isteka važenja svjedodžbe.
- (2) Proizvođač pismenim putem dostavlja nadležnom tijelu i nosiocu svjedodžbe informacije koje su propisane članom 72. ovog zakona, najkasnije tri mjeseca prije datuma početka proizvodnje u Bosni i Hercegovini, koje bi u svim drugim slučajevima, izuzev slučajeva uređenih čl. 71. do 73. ovog zakona, predstavljale povredu prava nosioca svjedodžbe ili najkasnije tri mjeseca prije prve povezane radnje koja bi u svim drugim slučajevima, izuzev slučajeva uređenih čl. od 71. do 73. ovog zakona, predstavljala povredu prava nosioca svjedodžbe, zavisno od toga koji rok ističe ranije.
- (3) Ako se informacije iz člana 72. ovog zakona promijene, proizvođač obavještava nadležno tijelo i nosioca svjedodžbe prije nego što se te promjene počnu primjenjivati.
- (4) U slučaju da je proizvod iz člana 69. ovog zakona ili lijek koji sadrži taj proizvod proizveden radi izvoza, proizvođač osigurava da se odgovarajuća oznaka postavi na vanjsko pakovanje proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži taj proizvod iz stava (1) tačka a) ovog člana i, ako je moguće, na njegovo unutrašnje (neposredno) pakovanje.

- (5) Izuzetak iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na radnju ili djelatnost koja je potrebna za uvoz proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili medicinskog proizvoda koji sadrži taj proizvod na teritoriji Bosne i Hercegovine samo u svrhu prepakiranja, za ponovni izvoz ili za skladištenje.
- (6) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled oznake iz stava (4) ovog člana.

Član 72.

(Informacije o proizvodnji)

- (1) Informacije koje dostavlja proizvođač su:
- firma i adresa sjedišta proizvođača;
 - naznaka o tome da li je proizvodnja namijenjena izvozu ili skladištenju ili izvozu i skladištenju;
 - naznaka da će proizvodnja i skladištenje, ako postoji, kao i prva radnja u vezi s proizvodnjom, biti na teritoriji Bosne i Hercegovine;
 - broj svjedodžbe izdate od nadležnog tijela;
 - za lijekove koji se izvoze, broj dozvole za stavljanje u promet lijeka ili ekvivalent te dozvole iz države u koju se izvozi, bez odgađanja kada taj podatak postane javno dostupan.
- (2) Ako proizvođač dostavi informacije iz stava (1) ovog člana u odnosu na neku od država izvoza, izuzetak iz člana 71. ovog zakona primjenjuje se u odnosu na tu državu.
- (3) Informacije iz člana 71. st. (2) i (3) ovog zakona, koje se dostavljaju nosiocu svjedodžbe, koriste se isključivo u svrhu provjere da li su ispunjeni uslovi za izuzetak od zaštite svjedodžbom koji su propisani ovim zakonom i za pokretanje sudskog postupka u slučaju neusklađenosti.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj i formu u kojoj se daju informacije o proizvodnji iz stava (1) ovog člana.

Član 73.

(Obavješćavanje)

Proizvođač pismenim putem obavještava osobe koje su u ugovornom odnosu s proizvođačem koji obavlja radnje iz člana 71. stav (1) tačka a) ovog zakona o tome:

- da su te radnje dozvoljene u skladu s članom 71. ovog zakona;
- da bi stavljanje u promet, uvoz ili ponovni uvoz proizvoda iz člana 69. ovog zakona ili lijeka koji sadrži proizvod iz člana 72. stav (1) tačka a) ovog zakona ili stavljanje u promet proizvoda iz člana 69. predstavljalo povredu prava nosioca svjedodžbe ako se svjedodžba primjenjuje.

Član 74.

(Pravo na svjedodžbu)

- (1) Svjedodžba se izdaje nosiocu osnovnog patenta ili njegovom pravnom sljedniku.
- (2) Ako je podnosilac zahtjeva za izdavanje svjedodžbe nosilac više od jednog patenta za isti proizvod, može mu se izdati samo jedna svjedodžba za taj proizvod.
- (3) Ako se dva ili više zahtjeva za izdavanje svjedodžbe odnose na isti proizvod i podneseni su od dva ili više nosilaca različitih patenata, svakom od njih može biti izdata po jedna svjedodžba za taj proizvod.

Član 75.

(Uslovi za sticanje)

Svjedodžba se izdaje ako su na dan podnošenja zahtjeva za njeno izdavanje ispunjeni sljedeći uslovi:

- da je proizvod zaštićen osnovnim patentom koji je na snazi;

- da je u skladu s posebnim propisima izdato valjano odobrenje za stavljanje u promet proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja, i da je predmetno odobrenje na snazi;
- da proizvod nije bio predmet svjedodžbe;
- da je odobrenje iz tačke b) ovog člana prvo odobrenje za stavljanje u promet na teritoriji Bosne i Hercegovine proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja;
- da je prijava za osnovni patent podnesena u Bosni i Hercegovini nakon 27. augusta 2002. godine;
- da je prvo odobrenje za stavljanje u promet proizvoda u Bosni i Hercegovini kao lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno proizvoda kao sredstva za zaštitu bilja, izdato nakon datuma određenog za primjenu Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 76.

(Rok za podnošenje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se Institutu u roku od šest mjeseci od datuma izdavanja odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja.
- (2) Ako je odobrenje iz stava (1) ovog člana izdato prije priznanja osnovnog patenta, zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi se u roku od šest mjeseci od datuma objave podatka o priznanju patenta iz člana 49. ovog zakona.

Član 77.

(Sadržaj zahtjeva za izdavanje svjedodžbe)

- (1) Postupak za izdavanje svjedodžbe pokreće se podneskom koji sadržava:
- zahtjev za izdavanje svjedodžbe u kojem moraju biti navedeni sljedeći podaci:
 - izričita naznaka da se zahtijeva izdavanje svjedodžbe,
 - naziv i adresa podnosioca,
 - naziv i adresa zastupnika, ako ga podnosioc ima,
 - broj osnovnog patenta i naziv izuma;
 - broj i datum odobrenja iz člana 75. tač. b) i d) ovog zakona izdatog od nadležnog tijela u Bosni i Hercegovini;
 - odobrenje iz člana 75. tač. b) i d) iz kojeg je vidljiv identitet proizvoda kao i sažetak karakteristika proizvoda;
 - dokaz o uplati upravne takse i troškova upravnog postupka za izdavanje svjedodžbe.
- (2) Kad se uz zahtjev za izdavanje svjedodžbe podnosi i zahtjev za produženje trajanja svjedodžbe, uz njega se prilaže:
- primjerak izjave u kojoj se navodi da je to u skladu sa završenim usaglašenim planom pedijatrijskog ispitivanja, kako je propisano posebnim propisom;
 - kad je potrebno, uz primjerak odobrenja za stavljanje u promet proizvoda iz člana 70. stav (1) ovog zakona, prilaže se dokaz o posjedovanju odobrenja za stavljanje proizvoda u promet svih drugih država članica, kako je propisano posebnim propisom.
- (3) Kad je zahtjev za izdavanje svjedodžbe u postupku rješavanja, zahtjev za produženje trajanja, u skladu s članom 82. stav (1) ovog zakona, mora sadržavati pojedinosti iz

stava (2) ovog člana i pozivanje na već podneseni zahtjev za izdavanje svjedodžbe.

- (4) Zahtjev za produženje trajanja već izdate svjedodžbe mora sadržavati pojedinosti iz stava (2) ovog člana i primjerak već izdate svjedodžbe.
- (5) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca na kojem se podnosi zahtjev iz stava (1) tačka a) ovog člana, odnosno zahtjev iz stava (2) ovog člana.

Član 78.

(Formalno ispitivanje zahtjeva)

- (1) Institut provodi postupak ispitivanja po podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe u kojem utvrđuje:
 - a) da li je zahtjev podnesen u propisanoj formi i sadrži li sve podatke propisane članom 77. stav (1) tačka a) ovog zakona;
 - b) da li su plaćene upravne takse i troškovi upravnog postupka;
 - c) da li je zahtjev podnesen u roku propisanom članom 76. ovog zakona;
 - d) da li su uz zahtjev priloženi dokazi propisani članom 77. stav (1) tač. c) i d) ovog zakona.;
 - e) da li je osnovni patent bio u važenju u vrijeme podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe;
 - f) da li je podnosilac zahtjeva istovremeno i nosilac patenta.
- (2) Ako po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe nisu ispunjeni uslovi propisani stavom (1) ovog člana, Institut će pozvati podnosioca da u roku od mjesec dana od primanja poziva ukloni nedostatke navedene u pozivu.
- (3) Ako podnosilac u propisanom roku ne ukloni utvrđene nedostatke, Institut će donijeti zaključak o odbacivanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.
- (4) Ako su ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana odnosno ako podnosilac zahtjeva u roku iz stava (2) ovog člana ukloni nedostatke, kao datum podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe priznaje se datum na koji je zahtjev podnesen Institutu.
- (5) Nakon priznanja datuma podnošenja iz stava (4) ovog člana, Institut neće prihvatiti promjenu zahtjeva za izdavanje svjedodžbe u pogledu osnovnog patenta.

Član 79.

(Supstancijalno ispitivanje zahtjeva)

- (1) Nakon utvrđivanja formalne urednosti zahtjeva za izdavanje svjedodžbe, Institut u daljnjem postupku ispitivanja utvrđuje:
 - a) da li zahtjev udovoljava uslovima iz člana 75. ovog zakona;
 - b) da li je odobrenje za stavljanje proizvoda u promet izdato od nadležnog tijela, u postupku propisanom posebnim propisom.
- (2) Ako Institut utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje svjedodžbe, propisani ovim zakonom, obavještava podnosioca o rezultatu ispitivanja i poziva ga da ukloni utvrđene nedostatke, odnosno da se u roku od dva mjeseca od dana primanja obavještenja izjasni o razlozima zbog kojih se svjedodžba ne može izdati.
- (3) Rok iz prethodnog stava na obrazloženi zahtjev podnosioca Institut može produžiti za period koji smatra opravdanim, ali ne više od tri mjeseca.
- (4) Odredbe ovog člana uz nužne izmjene primjenjuju se i na zahtjev za produženje svjedodžbe.

Član 80.

(Odluke Instituta po zahtjevu za izdavanje svjedodžbe)

- (1) Ako su ispunjeni uslovi za izdavanje svjedodžbe propisani ovim zakonom i ako je dostavljen dokaz o uplati taksi i troškova za održavanje, štampanje i objavu svjedodžbe, Institut donosi rješenje o izdavanju svjedodžbe.
- (2) Ako podnosilac ne plati takse i troškove iz stava (1) ovog člana, Institut donosi zaključak o odbacivanju zahtjeva.
- (3) Ako je u postupku ispitivanja utvrđeno da zahtjev ne ispunjava uslove iz člana 75. ovog zakona, Institut donosi rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.

Član 81.

(Trajanje i prestanak zaštite svjedodžbom)

- (1) Učinci svjedodžbe nastupaju odmah nakon zakonskog isteka roka trajanja osnovnog patenta.
- (2) Prava stečena svjedodžbom mogu trajati onoliko vremena koliko je proteklo od dana podnošenja prijave osnovnog patenta do dana izdavanja prvog odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili životinjama, odnosno sredstva za zaštitu bilja koji je zaštićen tim patentom, umanjen za pet godina.
- (3) Za izračun trajanja zaštite svjedodžbom za proizvod koji je obuhvaćen dozvolom za stavljanje u promet sredstva za zaštitu bilja, uzima se datum izdavanja privremene prve dozvole za stavljanje u promet, samo ako je privremena dozvola neposredno praćena konačnom dozvolom za stavljanje u promet za isti proizvod.
- (4) Svjedodžba može trajati najduže pet godina od njenog stupanja na snagu.
- (5) Trajanje svjedodžbe određeno je rješenjem Instituta.
- (6) Svjedodžba može prestati i prije isteka trajanja iz st. (1) i (2) ovog člana, i to:
 - a) ako je se nosilac svjedodžbe odrekne;
 - b) ako godišnja taksa za održavanje iz člana 84. ovog zakona ne bude plaćena na vrijeme;
 - c) ako proizvod za koji je svjedodžba odobrena više ne može biti u prometu, što je posljedica prestanka važenja odobrenja za njegovo stavljanje u promet u skladu s posebnim propisom.
- (7) Institut donosi rješenje o prestanku važenja svjedodžbe po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresirane osobe.

Član 82.

(Produženje trajanja svjedodžbe)

- (1) Trajanje svjedodžbe iz člana 80. stav (1) ovog zakona može se produžiti za šest mjeseci, ako su završena sva potrebna ispitivanja po odobrenom pedijatrijskom istraživačkom planu u državama članicama Evropske unije, pod uslovom da je dozvola za stavljanje u promet izdata u svim državama članicama Evropske unije, u skladu s posebnim propisima.
- (2) Zahtjev za produženje trajanja svjedodžbe podnosi se prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje svjedodžbe ili kad je zahtjev za izdavanje svjedodžbe u postupku rješavanja. Ako se podnosi zahtjev za produženje trajanja već izdate svjedodžbe, mora se podnijeti najkasnije dvije godine prije isteka svjedodžbe.
- (3) Ako su ispunjeni uslovi za produženje trajanja svjedodžbe propisani ovim zakonom i ako je dostavljen dokaz o uplati taksi i troškova iz člana 17. ovog zakona, Institut donosi rješenje o produženju trajanja svjedodžbe.
- (4) Odredbe čl. 80. i 83. ovog zakona na odgovarajući način primjenjuju se na postupak po zahtjevu za produženje svjedodžbe.

Član 83.

(Upis svjedodžbe u registar i objava)

- (1) Podaci u vezi s postupkom povodom zahtjeva za izdavanje svjedodžbe te o njenom trajanju upisat će se u registar patenata.
- (2) Institut objavljuje u službenom glasilu podatke o podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedodžbe, zahtjevu za produženje svjedodžbe, o donošenju rješenja o izdavanju svjedodžbe, rješenja o prestanku važenja svjedodžbe, rješenja o proglašenju ništavosti svjedodžbe i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedodžbe.
- (3) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 84.

(Održavanje svjedodžbe)

- (1) Godišnja taksa i troškovi postupka za održavanje u važenju svjedodžbe plaćaju se Institutu za svaku godinu njenog važenja.
- (2) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana odnose se na 12-mjesečni period koji počinje teći od datuma prestanka važenja osnovnog patenta i naplaćuje se posebno za svaku godinu.
- (3) Ako je posljednji period trajanja svjedodžbe kraći od 12 mjeseci, naknada se plaća unaprijed prilikom plaćanja ukupnog iznosa godišnje naknade za posljednju punu godinu dana, i to srazmjerno za svaki mjesec trajanja svjedodžbe. Za period kraći od mjesec dana naknada se računa kao za čitav mjesec.
- (4) Ako nosilac svjedodžbe ne plati takse i troškove postupka u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana, može ih platiti u dodatnom roku od šest mjeseci, ali u iznosu uvećanom za 50%.
- (5) Institut može obavijestiti nosioca o propuštanju roka za plaćanje godišnje naknade za održavanje svjedodžbe i na posljedice njenog neplaćanja, te na mogućnost plaćanja iz stava (4) ovog člana.

DIO SEDMI - IZUM STVOREN U RADNOM ODNOSU

Član 85.

(Izum stvoren u radnom odnosu)

Pravo na podnošenje prijave za izume nastale u radnom odnosu proizlazi iz odredbi važećih zakona o radu, općih akata poslodavaca, pojedinačnih ugovora o radu, kao i ostalih relevantnih ugovora.

DIO OSMI - POVJERLJIVI IZUMI

Član 86.

(Izumi iz oblasti odbrane i sigurnosti)

- (1) Prijave patenata za izume koji se odnose na odbranu i sigurnost smatraju se povjerljivim i podnose se nadležnoj instituciji za poslove odbrane odnosno sigurnosti, u skladu s posebnim propisima.
- (2) Ako Institut primi prijavu za koju ocijeni da se odnosi na povjerljivi izum, prijavu će prosljediti nadležnoj instituciji i o tome obavijestiti podnosioca.
- (3) U slučaju da nadležna institucija utvrdi da izumi nisu povjerljivi, dostavlja prijavu Institutu koji nastavlja postupak po ovom zakonu.

DIO DEVETI - SADRŽAJ I OBIM PRAVA IZ PATENTA

Član 87.

(Isključiva prava iz patenta)

- (1) Bez saglasnosti nosioca patenta, svakoj drugoj osobi zabranjeno je:

- a) izgrađivati, nuditi na prodaju, prodavati, koristiti, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je izrađen prema zaštićenom izumu;
 - b) primjenjivati postupak koji je predmet zaštićenog izuma ili nuditi njegovu primjenu;
 - c) nuditi na prodaju, prodavati, koristiti, izvoziti ili uvoziti i skladištiti u te svrhe proizvod koji je direktno dobiven postupkom koji je predmet zaštićenog izuma.
- (2) Bez saglasnosti nosioca patenta, svakoj drugoj osobi zabranjeno je i nudenje i isporučivanje proizvoda (tvari, smjese, dijela uređaja), koji čini bitan element zaštićenog izuma, osobama koje nisu ovlaštene za iskorištavanje toga izuma, ako je ponuđaču ili isporučiocu poznato ili mu je iz okolnosti slučaja moralo biti poznato da je taj proizvod namijenjen za stavljanje u funkciju tuđeg zaštićenog izuma.
 - (3) Odredbe stava (2) ovog člana ne primjenjuju se ako je proizvod koji se nudi ili isporučuje uobičajen na tržištu, osim kada ponuđač ili isporučilac podstiče druge osobe na preduzimanje radnji iz stava (1) ovog člana.
 - (4) U nedostatku dokaza o suprotnom, smatrat će se da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom ako je nov ili ako je vjerovatno da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom i da nosilac patenta nije mogao, uprkos razumnom trudu, utvrditi koji je postupak stvarno korišten. Vjerovatnost da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom postoji naročito kada je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.

Član 88.

(Isključiva prava s obzirom na patent iz oblasti biotehnologije)

- (1) Ako je patentom zaštićen biološki materijal koji sadrži posebna obilježja koja proizlaze iz toga izuma, isključiva prava iz člana 87. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnožavanjem u identičnom ili različitom obliku s identičnim obilježjima.
- (2) Ako je patentom zaštićen postupak koji omogućava proizvodnju biološkog materijala koji sadrži posebna obilježja koja proizlaze iz izuma, isključiva prava iz člana 87. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na biološki materijal dobiven direktno tim postupkom, kao i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala rasplodivanjem ili umnožavanjem u identičnom ili različitom obliku s identičnim obilježjima.
- (3) Ako je patentom zaštićen proizvod koji sadrži ili se sastoji od genetske informacije, isključiva prava iz člana 87. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na cjelokupan materijal u koji je taj proizvod ugrađen i u kojem je sadržana genetska informacija i obavlja svoju funkciju, osim ljudskog tijela, raznih stepena njegovog oblikovanja i razvoja, ili jednostavnog otkrića jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena.

Član 89.

(Obim isključivih prava)

- (1) Obim isključivih prava nosioca patenta određen je patentnim zahtjevima koji su konačno prihvaćeni u postupku za priznanje patenta, pri čemu će opis i crteži služiti za tumačenje patentnih zahtjeva. Pojmovi korišteni u patentnim zahtjevima nisu strogo ograničeni na doslovno značenje riječi niti će se opis i crteži uzimati u obzir samo u svrhu objašnjavanja nejasnoća u patentnim zahtjevima. Patentne zahtjeve ne treba shvatiti ni kao uputstva prema kojima se obim isključivih prava može protezati na ono što bi, na

osnovu opisa i crteža, stručnjak u oblasti tehnike mogao zaključiti da je namjeravani obim zaštite.

- (2) U periodu od datuma objave prijave do priznanja patenta obim zaštite određen je patentnim zahtjevima iz prijave objavljene u skladu s ovim zakonom, ali patentom, onakvim kakav je konačno priznat ili izmijenjen nakon provedenog postupka poništenja u kojem je djelimično poništen, retroaktivno se određuju prava iz prijave patenta, pod uslovom da obim zaštite time nije proširen.

Član 90.

(Prava iz prijave)

- (1) Objavom prijave u skladu s članom 41. ovog zakona podnosilac prijave stiče privremena prava na osnovu kojih može zahtijevati naknadu štete od bilo koje treće strane koja je u periodu od datuma objave prijave patenta do datuma objave podatka o priznanju patenta iskorištavala izum suprotno čl. 87. i 88. ovog zakona.
- (2) Prijava patenta koja je odbijena, odbačena, povučena ili se smatra povučenom ne proizvodi učinke propisane odredbom stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE I - PROMET PRAVA

Član 91.

(Prijenos prava i licenca)

- (1) Patent može biti predmet ugovora o potpunom ili djelimičnom prijenosu prava, kao i predmet ugovora o licenci.
- (2) Ugovorom o licenci ustupa se pravo na iskorištavanje zaštićenog izuma.
- (3) Ugovor o prijenosu prava, kao i ugovor o licenci, sklapaju se uz uslove i na način koji su propisani posebnim propisima kojima se uređuje pitanje obaveznih odnosa.
- (4) Za sklapanje ugovora o prijenosu prava, kao i ugovora o licenci, potreban je pristanak svih nosilaca prava.
- (5) Prijenos prava i licenca imaju učinak prema trećim osobama od datuma upisa u registar patenata odnosno registar korisnih modela.
- (6) Upis licence u registar iz stava (5) ovog člana obavlja se na zahtjev jedne od ugovornih strana i objavljuje u službenom glasilu.
- (7) Odredbe ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na sklapanje ugovora o prijenosu, kao i ugovora o licenci, koji za predmet imaju prava iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe.
- (8) Rješenje o odbijanju zahtjeva za priznanje patenta nema retroaktivni učinak na ugovor o prijenosu prava iz prijave odnosno ugovor o licenci, ako je i u mjeri u kojoj je taj ugovor proveden, osim ako je prenosilac odnosno davalac licence postupao nesavjesno.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje sadržaj podataka koji se upisuju u registar i objavljuju u skladu sa stavom (6) ovog člana.

Član 92.

(Zalog i pljenidba)

- (1) Patent može biti predmet založnog prava i predmet pljenidbe.
- (2) Na zahtjev založnog povjerioca ili založnog dužnika, založno pravo upisuje se u odgovarajući registar iz člana 16. ovog zakona. Zasnivanje založnog prava ima učinak prema trećim osobama od dana upisa u registar patenata.
- (3) Sud koji provodi pljenidbu po službenoj dužnosti, bez odgađanja, obavještava Institut o pokrenutoj pljenidbi na

patentu u svrhu upisa pljenidbe u registar. Upis pljenidbe u registar provodi se na teret pljenioca.

- (4) Odredbe ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na zasnivanje založnog prava i pljenidbu na pravu iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe.

Član 93.

(Stečaj)

Kada su patent, pravo iz prijave patenta, korisni model ili svjedodžba dio stečajne mase, stečajni upravitelj po službenoj dužnosti obavještava Institut o pokrenutom stečajnom postupku u svrhu upisa stečaja u odgovarajući registar.

POGLAVLJE II - OGRANIČENJE UČINKA PATENTA

Član 94.

(Izuzeci od isključivih prava)

Isključivo pravo nosioca patenta ne odnosi se na:

- a) radnje kojima se izum iskorištava u lične i nekomercijalne svrhe;
- b) radnje koje se preduzimaju u svrhu istraživanja i razvoja te eksperimenata, koje se odnose na predmet zaštićenog izuma, uključujući radnje potrebne za dobivanje registracije ili odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji je lijek namijenjen ljudima ili životinjama ili medicinski proizvod;
- c) direktnu i pojedinačnu pripremu lijeka u apoteci na osnovu pojedinačnog ljekarskog recepta i na postupke koji se odnose na tako pripremljen lijek.

Član 95.

(Pravo ranije upotrebe)

- (1) Patent ne djeluje prema osobi koja je prije datuma podnošenja ili prije datuma priznatog prava prvenstva prijave patenta, u dobroj vjeri u Bosni i Hercegovini i u sklopu svojih privrednih aktivnosti, koristila ili izrađivala proizvod prema zaštićenom izumu ili je obavila stvarne i ozbiljne pripreme za takvo iskorištavanje izuma.
- (2) Osoba iz stava (1) ovog člana ima pravo, bez saglasnosti nosioca patenta, nastaviti iskorištavati izum u obimu u kojem ga je iskorištavala ili pripremila za iskorištavanje do datuma podnošenja prijave patenta za navedeni izum.
- (3) Pravo iz stava (2) ovog člana može se prenijeti ili naslijediti samo s procesom rada i proizvodnim pogonom u kojem je pripremljeno ili započelo iskorištavanje izuma.

Član 96.

(Ograničenje učinka s obzirom na patent u oblasti biotehnologije)

- (1) Isključiva prava koja proizlaze iz odredbe člana 88. ovog zakona neće se odnositi na biološki materijal dobiven rasplodivanjem i umnožavanjem biološkog materijala koji je na tržište Bosne i Hercegovine pustio nosilac patenta ili uz njegovu saglasnost, pri čemu rasplodivanje i umnožavanje nužno proizlaze iz primjene radi koje je biološki materijal stavljen na tržište, pod uslovom da se dobiveni materijal kasnije ne koristi za daljnje rasplodivanje i umnožavanje.
- (2) Izuzetno od odredbe člana 88. ovog zakona, prodajom ili nekim drugim načinom komercijalne upotrebe materijala za umnožavanje biljaka poljoprivredniku od nosioca patenta ili uz njegov pristanak, a u poljoprivredne svrhe, poljoprivrednik stiče ovlaštenje da koristi proizvode svoje berbe za rasplodivanje ili za umnožavanje na svom poljoprivrednom posjedu.
- (3) Izuzetno od odredbe člana 88. ovog zakona, prodajom ili nekim drugim načinom komercijalne upotrebe rasplodne stoke ili drugog životinjskog reproduktivnog materijala poljoprivredniku od nosioca patenta ili uz njegov pristanak,

poljoprivrednik stiče ovlaštenje da koristi zaštićenu stoku u poljoprivredne svrhe, čime je ujedno obuhvaćeno i raspolaganje životinjom odnosno drugim životinjskim reprodukcijским materijalom u svrhu obavljanja vlastitih poljoprivrednih aktivnosti, ali ne i prodaja u okviru ili u svrhu djelatnosti komercijalne reprodukcije.

Član 97.

(Isprpljenje prava)

- (1) Stavljanjem u promet od nosioca patenta, ili uz njegovu izričitu saglasnost, na području Bosne i Hercegovine odnosno nakon stupanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Evropske unije na području neke od članica Evropske unije odnosno države strane ugovornice Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru, proizvoda koji je izrađen prema zaštićenom izumu ili proizvoda koji je direktno dobiven postupkom koji je predmet izuma, isprpljuju se za područje Bosne i Hercegovine isključiva prava stečena patentom u pogledu tog proizvoda.
- (2) Odredba iz stava (1) ovog člana se na odgovarajući način primjenjuje i na isključiva prava stečena svjedodžbom.
- (3) Odredba iz stava (1) ovog člana ne primjenjuje se ako postoje zakoniti razlozi zbog kojih se nosilac patenta protivi daljnjoj komercijalizaciji proizvoda.

Član 98.

(Vozila u međunarodnom saobraćaju)

Upotreba proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu u konstrukciji ili opremi plovila, zrakoplova ili kopnenog vozila koje pripada nekoj od država članica Pariske unije ili članica WTO-a ne smatra se povredom patenta kada se to prijevozno sredstvo privremeno ili slučajno nađe na teritoriji Bosne i Hercegovine, pod uslovom da ugrađeni proizvod služi isključivo za potrebe tog prijevoznog sredstva.

Član 99.

(Ograničenje učinaka prava iz prijave patenta, korisnog modela i svjedodžbe)

Odredbe čl. 94. do 98. ovog zakona primjenjuju se, kada je to moguće i na odgovarajući način, i na prava iz prijave, korisni model i svjedodžbu.

DIO DESETI - PRISILNE LICENCE

POGLAVLJE I - OKOLNOSTI IZDAVANJA

Član 100.

(Nadležnost i postupak za izdavanje)

- (1) Ako nosilac prava odbija ustupiti pravo na privredno iskorištavanje zaštićenog izuma u Bosni i Hercegovini ili postavlja nerazumne uslove za takvo ustupanje, a nije preduzeo efikasne i ozbiljne pripreme za njegovo iskorištavanje u Bosni i Hercegovini, Sud povodom tužbe zainteresirane osobe može izdati prisilnu licencu. U tom slučaju nosilac prava mora u najkraćem mogućem roku biti obaviješten o izdavanju prisilne licence.
- (2) Tužba za izdavanje prisilne licence iz stava (1) ovog člana može se podnijeti nakon isteka roka od četiri godine od datuma podnošenja prijave patenta ili nakon isteka roka od tri godine od datuma priznanja patenta, zavisno od toga koji od ova dva roka ističe kasnije.
- (3) Prisilna licenca može se izdati samo ako je podnosilac tužbe iz stava (2) ovog člana bezuspješno, u razumnom vremenu, pokušao dobiti saglasnost nosioca patenta za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uslovima.
- (4) Prisilna licenca ne može se izdati ako nosilac patenta dokaže postojanje zakonskih razloga koji opravdavaju

neiskorištavanje ili nedovoljno iskorištavanje zaštićenog izuma.

- (5) Nosiocu patenta koji ne može iskorištavati svoj zaštićeni izum bez povrede tuđeg patenta, na obrazloženi zahtjev, Sud može izdati prisilnu licencu za tuđi patent.
- (6) Prisilna licenca iz stava (5) ovog člana može se izdati pod uslovom da:
 - a) patent podnosioca zahtjeva iz stava (2) ovog člana predstavlja značajan tehnološki napredak, koji je od posebnog privrednog značaja u pogledu izuma zaštićenog patentom za koji se traži prisilna licenca i
 - b) nosilac patenta za koji se traži prisilna licenca ima, pod razumnim uslovima, pravo na uzajamnu licencu.
- (7) Prisilna licenca ne može biti isključiva, a njen obim i njeno trajanje vezani su isključivo za razloge zbog kojih je izdata.
- (8) Prisilna licenca može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom odnosno njegovim dijelom u kojem se iskorištava izum za koji je izdata.
- (9) Prisilna licenca odobrava se prvenstveno za snabdijevanje domaćeg tržišta, osim ako je nužno ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom takmičenju.
- (10) Sud će na obrazloženi zahtjev zainteresirane osobe ukinuti prisilnu licencu ako i kada okolnosti koje su dovele do njenog odobrenja prestanu postojati i ne postoji mogućnost da bi ponovo mogle nastupiti, ali uz uslov zaštite legitimnih prava sticaoca prisilne licence.
- (11) Nosilac patenta ima pravo na naknadu uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost licence i potrebu za ispravljanjem postupaka protivnih tržišnom takmičenju.
- (12) Prisilna licenca iz stava (5) ovog člana je neprenosiva, osim u slučaju istovremenog prijenosa patenta za koji je izdata.
- (13) Odredbe st. (5), (6) i (12) ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na pravo zaštite biljne sorte.

Član 101.

(Prisilna licenca u javnom interesu)

- (1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) može izdati prisilnu licencu ako je iskorištavanje patentom zaštićenog izuma nužno usljed vanrednih stanja na nacionalnom nivou u svrhu:
 - a) sigurnosti države;
 - b) zaštite javnog interesa u oblasti zdravstva i ishrane;
 - c) zaštite i unapređivanja čovjekovog okoliša;
 - d) posebnog interesa za pojedinu privrednu granu ili kada je nužno ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvrđeno da su protivni tržišnom takmičenju.
- (2) U slučaju poluprovodničke tehnologije, prisilna licenca može se izdati samo u slučajevima iz stava (1) ovog člana.
- (3) U slučajevima iz stava (1) ovog člana, odredba člana 100. stav (3) ovog zakona se ne primjenjuje.

POGLAVLJE II - PRISILNE LICENCE ZBOG PROBLEMA JAVNOG ZDRAVLJA

Član 102.

(Nadležnost i postupak izdavanja)

- (1) Sud može izdati prisilnu licencu potrebnu za proizvodnju i prodaju farmaceutskog proizvoda koji je predmet patenta ili svjedodžbe kada je takav proizvod namijenjen izvozu u zemlje uvoznice s problemima javnog zdravlja u slučajevima i uslovima propisanim ovim zakonom.
- (2) Prilikom odlučivanja o izdavanju prisilne licence Sud će naročito uzeti u obzir potrebu provođenja Odluke Glavnog

- vijeća WTO-a od 30. augusta 2003. godine o primjeni tačke 6. Deklaracije iz Dohe o Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) (u daljnjem tekstu: TRIPS) i javnom zdravlju od 14. novembra 2001. godine (u daljnjem tekstu: Odluka).
- (3) Farmaceutski proizvod iz stava (1) ovog člana je svaki proizvod farmaceutske industrije, uključujući lijekove za ljudsku upotrebu, pod kojim se podrazumijeva svaka tvar ili mješavina tvari koja je namijenjena liječenju ili sprečavanju bolesti ljudi te svaka tvar ili mješavina tvari koja se može primijeniti na ljudima u svrhu obnavljanja, ispravljanja ili prilagođavanja fizioloških funkcija izazivanjem farmakoloških, imunoloških ili metaboličkih djelovanja ili postavljanja medicinske dijagnoze, uključujući aktivne sastojke i pribor za dijagnosticiranje izvan organizma (ex vivo).
- (4) Zemlja uvoznica iz stava (1) ovog člana je svaka zemlja u koju se izvozi farmaceutski proizvod. Zemlja uvoznica može biti:
- bilo koja najmanje razvijena zemlja navedena kao takva na listi Ujedinjenih naroda;
 - bilo koja članica WTO-a, izuzev najmanje razvijene zemlje članice iz tačke a) ovog stava, koja je uputila obavještenje Vijeću za TRIPS o svojoj namjeri da se koristi sistemom kao uvoznica, bilo da ga koristi u cijelosti ili na ograničeni način;
 - bilo koja zemlja koja nije članica WTO-a, ali je od Vijeća za pomoć u razvoju OECD navedena na listi zemalja niskog dohotka s bruto nacionalnim proizvodom po glavi stanovnika manjim od 745 dolara i koja je uputila obavještenje Institutu o svojoj namjeri da se koristi sistemom kao uvoznica, bilo da ga koristi u cijelosti ili na ograničeni način.
- (5) Zemlja članica WTO-a koja je dala izjavu da neće koristiti sistem za uvoz kao članica WTO-a nije zemlja uvoznica koja udovoljava uslovima.
- (6) Zemlje uvoznice koje nisu članice WTO-a, a koje su najmanje razvijene zemlje i zemlje u razvoju i udovoljavaju pretpostavkama iz stava (4) ovog člana, moraju ispuniti dodatne pretpostavke:
- zemlja uvoznica dužna je uputiti obavještenje u skladu s Odlukom direktno Institutu;
 - zemlja uvoznica dužna je u obavještenju navesti da će sistem koristiti za rješavanje problema javnog zdravlja, a ne kao sredstvo za postizanje ciljeva industrijske ili trgovačke politike te da će usvojiti mjere iz tačke 4. Odluke iz stava (2) ovog člana;
 - Sud može, na zahtjev nosioca prava ili Instituta, povući prisilnu licencu ako zemlja uvoznica ne poštuje svoje obaveze iz tačke b), u skladu s Odlukom iz stava (2) ovog člana.
- (7) Tužba koja sadrži zahtjev za izdavanje prisilne licence podnosi se Sudu u skladu s odredbama člana 100. stav (1) ovog zakona ako na području Bosne i Hercegovine postoji patent ili svjedodžba čiji učinci pokrivaju namjeravanu djelatnost proizvodnje i prodaje radi izvoza.
- (8) U tužbi se navodi:
- podatak o zahtjevima za izdavanje prisilnih licenci u drugim državama za isti proizvod s podacima o količinama i odnosnim zemljama uvoznicama;
 - podatak o podnosiocu zahtjeva za izdavanje prisilne licence i njegovom zastupniku, ako ga ima;
 - nezaštićeno ime farmaceutskog proizvoda koji podnosioc zahtjeva namjerava proizvoditi na osnovu prisilne licence;
 - količina farmaceutskog proizvoda koju podnosioc zahtjeva namjerava proizvoditi na osnovu prisilne licence;
 - zemlja uvoznica;
 - dokaz o prethodnim pregovorima s nosiocem prava, u skladu s odredbama iz stava (11) ovog člana;
 - dokaz o posebnom zahtjevu u kojem je navedena količina potrebnog proizvoda, upućenom od ovlaštenog predstavnika zemlje uvoznice ili nevladine organizacije koja djeluje s formalnim ovlaštenjem jedne ili više zemalja uvoznica ili tijela UN-a ili druge međunarodne zdravstvene organizacije koja djeluje s formalnim ovlaštenjem jedne ili više zemalja uvoznica.
- (9) Prilikom odlučivanja o zahtjevu iz tužbe za izdavanje prisilne licence Sud je dužan provjeriti naročito sljedeće:
- da li je svaka od zemalja uvoznica navedena u zahtjevu, koja je članica WTO-a, uputila obavještenje WTO-u u skladu s Odlukom, odnosno da li je svaka zemlja uvoznica navedena u zahtjevu, koja nije članica WTO-a, uputila obavještenje Institutu u skladu s odredbama iz ovog člana u odnosu na svaki od proizvoda iz zahtjeva. Ovo ne utiče na mogućnost koju najmanje razvijene zemlje imaju prema Odluci Vijeća za TRIPS od 27. jula 2002. godine;
 - da količina proizvoda navedena u zahtjevu ne prelazi onu o kojoj je zemlja uvoznica koja je članica WTO-a obavijestila WTO odnosno Institut;
 - da, uzimajući u obzir druge prisilne licence izdate drugdje, ukupna količina proizvoda za koju je dozvoljena proizvodnja u odnosu na bilo koju zemlju uvoznicu ne prelazi značajno količinu o kojoj je ta zemlja obavijestila WTO odnosno Institut.
- (10) Podatke iz stava (9) ovog člana dužan je u tužbi navesti i priložiti podnosioc zahtjeva za izdavanje prisilne licence.
- (11) Prisilna licenca može se izdati samo ako je podnosioc zahtjeva bezuspješno, u periodu od trideset dana prije podnošenja tužbe, pokušao od nosioca prava dobiti odobrenje za iskorištavanje zaštićenog izuma pod razumnim tržišnim uslovima i rokovima. Ova odredba neće se primjenjivati u slučajevima nacionalnog stanja nužde ili drugim okolnostima krajnje hitnosti ili u slučajevima javne nekomercijalne upotrebe prema članu 31. tačka b) TRIPS-a.
- Član 103.
- (Uslovi za izdavanje)
- (1) Prisilna licenca za potrebe javnog zdravlja izdaje se kao neisključiva, a njeni obim i trajanje, koji se obavezno navode u presudi kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licence, vezani su isključivo za razloge zbog kojih je izdata. Količina proizvoda koji se na osnovu takve licence mogu proizvesti ne smije prelaziti onu koja je nužna za zadovoljenje potreba zemlje uvoznice odnosno zemalja uvoznica navedenih u tužbi, uzimajući u obzir količinu proizvoda proizvedenih na osnovu prisilnih licenci izdatih drugdje.
- (2) Prisilna licenca može se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom u kojem se iskorištava izum za koji je izdata.
- (3) Sud u presudi navodi radnje za koje je podnosioc zahtjeva ovlašten i koje su potrebne u svrhu proizvodnje radi izvoza i

distribucije u zemlji odnosno zemljama navedenim u zahtjevu. Nijedan proizvod proizveden ili uvezen na osnovu licence ne smije biti ponuđen na prodaju ili stavljen na tržište bilo koje druge zemlje osim one navedene u zahtjevu, izuzev kada zemlja uvoznica iskoristi mogućnost iz tačke 6. podtačka (i) Odluke da izvozi u suugovornicu regionalnog trgovinskog sporazuma s kojom dijeli odnosni zdravstveni problem.

- (4) Sud u presudi nalaže da proizvodi proizvedeni na osnovu takve licence moraju biti jasno identificirani posebnim etiketama ili oznakama kao proizvodi proizvedeni na osnovu prisilne licence. Proizvodi se moraju razlikovati od onih koje proizvodi nosilac prava, i to posebnim pakovanjem i/ili posebnim bojama ili oblicima, pod uslovom da je takvo razlikovanje moguće te da nema značajan uticaj na cijenu. Pakovanje ili bilo koji pripadajući tekst moraju sadržavati napomenu da je proizvod predmet prisilne licence, naziv suda koji ju je izdao i broj spisa predmeta, te jasan natpis da je proizvod namijenjen isključivo za izvoz i distribuciju u odnosnu zemlju uvoznicu odnosno zemlje uvoznice. Podrobni podaci o karakteristikama proizvoda moraju biti stavljeni na raspolaganje carinskim tijelima u Bosni i Hercegovini i u državama članicama Evropske unije.
- (5) Sud u presudi nalaže da primalac licence prije isporuke u zemlju uvoznicu mora na web-stranicu, čiju će adresu saopćiti Institutu, staviti podatke o:
 - a) količini kojom zemlje uvoznice snabdijevaju proizvodima na osnovu prisilne licence;
 - b) razlikovnim obilježjima odnosnih proizvoda.
- (6) Ako je proizvod u odnosu na koji je u Bosni i Hercegovini izdata prisilna licenca zaštićen patentom u zemlji uvoznici navedenoj u zahtjevu, on može biti izvezen samo ako su te zemlje izdale prisilnu licencu za uvoz, prodaju i/ili distribuciju odnosnog proizvoda.
- (7) U presudi Sud nalaže podnosiocu zahtjeva plaćanje naknade nosiocu prava, koju utvrđuje na sljedeći način:
 - a) u slučajevima nacionalnog stanja nužde ili drugim okolnostima krajnje hitnosti ili u slučajevima javne nekomercijalne upotrebe prema članu 31. tačka (b) TRIPS-a, naknada iznosi najviše 4% ukupne cijene koju plaća zemlja uvoznica ili koja se plaća u njenu korist;
 - b) u svim drugim slučajevima naknada se utvrđuje uzimajući u obzir ekonomsku vrijednost upotrebe na koju je ovlaštena odnosna zemlja uvoznica ili zemlje uvoznice na osnovu licence, kao i humanitarne i nekomercijalne okolnosti u vezi sa izdavanjem licence.
- (8) Nakon što presuda kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licence postane pravosnažna, Sud može povodom prijedloga za osiguranje dokaza, koji Sudu podnese nosilac prava, ostvariti uvid u poslovne knjige i druge dokumente primaoca licence, isključivo u svrhu provjere da li on ispunjava sve obaveze iz presude kojom se odlučuje o izdavanju prisilne licence, a posebno u svrhu provjere podataka o konačnom odredištu proizvoda. Poslovne knjige i dokumenti moraju sadržavati dokaz o izvozu proizvoda u obliku izvozne deklaracije koju je ovjerila carina te dokaz o uvozu.
- (9) Uslovi licence ne utiču na način distribucije u zemlji uvoznici.

Član 104.

(Odbijanje zahtjeva za izdavanje)

Sud će presudom odbiti tužbu sa zahtjevom za izdavanje prisilne licence ako on ne sadrži elemente potrebne za odlučivanje ili ako nisu ispunjene pretpostavke za izdavanje prisilne licence propisane u ovom zakonu.

Član 105.

(Prestanak ili izmjena prisilne licence)

- (1) Nosilac prava ili primalac licence može tužbom zahtijevati da Sud ukine prisilnu licencu ako utvrdi da suprotna strana ne poštuje odluku o izdavanju prisilne licence. U presudi kojom odlučuje o prestanku prisilne licence Sud će odrediti rok u kojem je primalac licence dužan o svom trošku preusmjeriti sve proizvode koji su u njegovom posjedu, brizi ili ovlaštenju u zemlje s potrebama iz člana 103. ovog zakona ili ih na drugi način ukloniti uz savjetovanje s nosiocem prava.
- (2) Nakon što je zemlja uvoznica obavijestila da je količina farmaceutskih proizvoda postala nedovoljna za zadovoljenje njenih potreba, primalac licence može tužbom zahtijevati izmjenu uslova licence radi proizvodnje i izvoza dodatnih količina proizvoda do nivoa potrebnog za zadovoljenje potreba odnosne zemlje uvoznice. U takvim slučajevima Sud postupa hitno. Ako zatražena dodatna količina proizvoda ne prelazi 25%, ne primjenjuju se odredbe iz člana 103. stav (8) ovog zakona.

Član 106.

(Obavješćavanje Vijeća za TRIPS)

- (1) Sud će putem Instituta obavijestiti Vijeće za TRIPS o svojim pravosnažnim presudama o izdavanju prisilne licence, uslovima pod kojima je izdata, kao i o njenom prestanku i izmjeni.
- (2) Dostavljeni podaci uključuju naročito sljedeće:
 - a) ime i prezime te adresu primaoca licence;
 - b) odnosni proizvod;
 - c) količinu kojom se snabdijeva;
 - d) zemlju uvoznicu;
 - e) trajanje licence;
 - f) adresu web-stranice iz člana 103. stav (5) ovog zakona.

Član 107.

(Zabrana uvoza)

- (1) Zabranjen je uvoz u Bosnu i Hercegovinu i zemlje članice Evropske unije proizvoda proizvedenih na osnovu prisilne licence za potrebe javnog zdravlja izdate u skladu s odredbama ovog zakona radi slobodnog puštanja u promet, ponovnog uvoza, stavljanja pod spenzivne postupke ili stavljanja u slobodne zone ili slobodna skladišta.
- (2) Stav (1) ovog člana se ne primjenjuje u slučaju ponovnog izvoza u zemlju uvoznicu navedenu u prijavi i identificiranu na pakovanju i dokumentaciji koja prati proizvod, ili stavljanja u postupak tranzitnog ili carinskog skladištenja ili u slobodne zone ili slobodna skladišta u svrhu ponovnog izvoza u tu zemlju uvoznicu.

Član 108.

(Radnje carine)

- (1) Ako postoji osnova za sumnju da su proizvodi proizvedeni na osnovu prisilne licence za potrebe javnog zdravlja, izdate u skladu s odredbama ovog zakona, uvezeni na područje Bosne i Hercegovine suprotno odredbama iz člana 107. stav (1) ovog zakona, nadležna tijela carine će, radi provjere, zadržati odnosne proizvode toliko dugo koliko je potrebno, a najduže deset radnih dana. Ako postoje posebne okolnosti,

- nadležna tijela carine mogu odlučiti o produženju perioda zadržavanja za najduže dodatnih deset radnih dana.
- (2) O zadržavanju iz stava (1) ovog člana nadležna tijela carine će, bez odgađanja, obavijestiti nosioca prava i proizvođača ili izvoznika odnosnih proizvoda, te ga pozvati na dostavljanje podataka i dokaza o odnosnim proizvodima.
 - (3) Ako nadležna tijela carine u periodu zadržavanja utvrde povredu prisilne licence suprotno zabrani iz člana 107. stav (1) ovog zakona, zaplijenit će proizvode i ukloniti ih iz prometa u skladu s carinskim propisima.
 - (4) Postupak zadržavanja i pljenidbe robe provodi se na trošak uvoznika, u skladu s carinskim propisima. Solidarno s uvoznikom za odnosne troškove odgovara i svaka druga osoba koja je pokušala nezakonit uvoz.
 - (5) Ako se utvrdi da se uvozom proizvoda koji su zadržani u skladu s odredbama iz ovog člana ne bi prekršila zabrana iz člana 107. stav (1) ovog zakona i ako su poštovani carinski propisi, nadležna tijela carine pustit će proizvode u promet na području Bosne i Hercegovine.
 - (6) O pljenidbama i uništenju proizvoda, prema odredbama ovog člana, nadležna tijela carine obavijestit će Institut.
 - (7) Odredbe čl. 107. i 108. ovog zakona ne primjenjuju se na uvoz male količine proizvoda, unutar granica propisanih u pogledu oslobađanja plaćanja carine, koji su sadržani u ličnom prtljagu putnika i namijenjeni za privatno i nekomercijalno korištenje.

DIO JEDANAESTI - MEĐUNARODNA PRIJAVA PREMA PCT-u

Član 109.

(Međunarodna prijava patenta)

- (1) Međunarodna prijava je prijava koja se podnosi u skladu s PCT-om. Svako pozivanje na PCT u ovom dijelu Zakona ujedno se smatra pozivanjem i na odredbe Pravilnika prema Ugovoru o saradnji u oblasti patenata (u daljnjem tekstu: Pravilnik u skladu s PCT-om).
- (2) Na međunarodne prijave koje se Institutu podnose kao prijemnom uredu ili u kojima je Institut naveden kao naznačeni ili izabrani ured primjenjuju se odredbe PCT-a, ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Član 110.

(Međunarodna prijava patenta koja se Institutu podnosi kao prijemnom uredu)

- (1) Međunarodna prijava može se Institutu podnijeti kao prijemnom uredu ako je podnosilac prijave državljanin Bosne i Hercegovine ili fizičko lice koje u Bosni i Hercegovini ima prebivalište ili pravno lice koje ima svoje sjedište u Bosni i Hercegovini.
- (2) Za podnošenje međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana plaćaju se propisane takse i troškovi postupka u skladu s članom 17. ovog zakona za prosljeđivanje međunarodnom uredu, u roku utvrđenom u odredbama PCT-a.

Član 111.

(Međunarodna prijava patenta koja se Institutu podnosi kao naznačenom ili izabranom uredu)

- (1) Međunarodna prijava u kojoj je Bosna i Hercegovina, u skladu s odredbama PCT-a, naznačena ili izabrana radi priznanja nacionalnog patenta, za koju su plaćeni takse i troškovi, podnosi se Institutu na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini najkasnije do isteka 34 mjeseca, računajući od datuma podnošenja odnosno datuma prvenstva ako je u međunarodnoj prijavi zahtijevano prvenstvo u skladu s članom 8. PCT-a.

- (2) Međunarodna prijava koja je Institutu podnesena kao naznačenom ili izabranom uredu objavljuje se u službenom glasilu na način predviđen u članu 41. ovog zakona.
- (3) Privremena prava propisana odredbom člana 90. ovog zakona podnosilac međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana stiče datumom objave prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (4) Za međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana rok u kojem se može podnijeti jedan od zahtjeva iz člana 42. ovog zakona počinje teći od datuma objave u službenom glasilu.
- (5) Međunarodna prijava objavljena prema članu 21. PCT-a neće se smatrati stanjem tehnike u skladu s odredbom člana 10. stav (3) ovog zakona sve dok se ne ispune uslovi predviđeni odredbom stava (1) ovog člana.

DIO DVANAESTI - PROŠIRENI EVROPSKI PATENT (EPC)

Član 112.

(Proširenje učinka evropskog patenta)

- (1) Evropska prijava i evropski patent koji su prošireni na Bosnu i Hercegovinu, u skladu s odredbama ovog dijela, imaju jednak učinak i podložni su istim uslovima kao i nacionalna prijava i nacionalni patent prema ovom zakonu.
- (2) Prema ovom zakonu:
 - a) evropska prijava je prijava evropskog patenta podnesena EPC-u, kao i međunarodna prijava podnesena PCT-u, za koju EPO obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je Bosna i Hercegovina naznačena;
 - b) prošireni evropski patent je evropski patent priznat od EPO-a na osnovu evropske prijave patenta za koju je zahtijevano proširenje na Bosnu i Hercegovinu.

Član 113.

(Zahtjev za proširenje)

- (1) Evropska prijava i evropski patent priznat na osnovu te prijave proširuju se na Bosnu i Hercegovinu na zahtjev podnosioca prijave. Zahtjev za proširenje smatra se podnesenim za svaku evropsku prijavu koja je podnesena na datum ili poslije datuma stupanja na snagu Sporazuma o saradnji i proširenju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Evropske patentne organizacije ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 2/04, stupio na snagu 1.12.2004. godine).
- (2) Institut će, što je moguće prije, objaviti u službenom glasilu informaciju o svakom zahtjevu za proširenje nakon što ga EPO obavijesti da je plaćena propisana taksa za proširenje, ali ne prije isteka roka od 18 mjeseci od datuma podnošenja ili, kada je zahtijevano prvenstvo, od najranijeg datuma prvenstva.
- (3) Zahtjev za proširenje može se povući u svako doba. Zahtjev se smatra povučenim ako propisana taksa za proširenje nije plaćena u roku ili ako je evropska prijava konačno odbijena, ili povučena, ili se smatra povučenom. Institut će informacije o promjenama objaviti u službenom glasilu što je moguće prije, ako je zahtjev za proširenje već objavljen u skladu sa stavom (2) ovog člana.
- (4) Direktor Instituta pravilnikom utvrđuje način i sadržaj objave u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana.

Član 114.

(Taksa za proširenje)

- (1) U skladu s članom 113. ovog zakona, taksa za proširenje plaća se EPO-u u roku od šest mjeseci od datuma objave podatka u Evropskom biltenu za patente o objavi evropskog

izvještaja o pretraživanju ili, gdje je prikladno, u roku za izvršenje radnji obaveznih za ulazak međunarodne prijave u evropsku fazu u skladu s članom 112. stav (2) tačka a) ovog zakona.

- (2) Taksa za proširenje može se uredno platiti i nakon isteka roka iz stava (1) ovog člana u dodatnom roku od dva mjeseca, pod uslovom da se u tom roku plati u iznosu uvećanom za 50%.
- (3) Na plaćanje taksi za proširenje na odgovarajući način se primjenjuju pravila EPC-a koja se odnose na takse. Za uredno plaćene takse za proširenje ne postoji mogućnost povrata.

Član 115.

(Učinci evropskih prijava)

- (1) Evropska prijava, kojoj je utvrđen datum podnošenja, ekvivalentna je urednoj nacionalnoj prijavi s pravom prvenstva zahtijevanim za evropsku prijavu, kada je priznato, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena evropska prijava privremeno daje istu zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava prema članu 90. ovog zakona, od datuma kada je podnosilac prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene evropske prijave na jedan od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini osobi koja se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.
- (3) Smatra se da evropska prijava patenta od početka nije imala učinke navedene u stavu (2) ovog člana ako je zahtjev za proširenje povučen ili se smatra povučenim.

Član 116.

(Učinci proširenih evropskih patenata)

- (1) Prošireni evropski patent, u skladu s odredbama st. (2) do (6) ovog člana, od datuma objave podatka o njegovom priznavanju od EPO-a, daje ista prava koja bi bila data i nacionalnim patentom priznatim ovim zakonom.
- (2) U roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o priznanju evropskog patenta, nosilac patenta mora dostaviti Institutu zahtjev za upis proširenog evropskog patenta u registar patenata, patentni spis evropskog patenta kako je priznat, prijevod patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti takse i troškove postupka za objavu i štampanje prijevoda patentnih zahtjeva iz evropskog patenta na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, u skladu s posebnim propisom.
- (3) Ako, kao rezultat prigovora ili zahtjeva za ograničenje podnesenog EPO-u, evropski patent ostane na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima, nosilac patenta mora dostaviti Institutu prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane takse i troškove postupka za objavu u službenom glasilu Instituta, u roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o odluci kojom se evropski patent održava u vrijednosti sa izmijenjenim patentnim zahtjevima ili se on ograničava.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadrži pozivne oznake upotrijebljene u crtežima, ti se crteži moraju priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovog člana.
- (5) Institut u službenom glasilu Instituta objavljuje, što je moguće prije, podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavu (2) odnosno stavu (3) ovog člana.
- (6) Ako prijevod iz stava (2) odnosno stava (3) ovog člana nije podnesen u propisanom roku ili ako propisane takse i

troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da prošireni evropski patent od početka ne vrijedi.

- (7) Smatra se da prošireni evropski patent i prijava na osnovu koje je on priznat nisu od početka proizvodili učinke navedene u stavu (1) ovog člana i članu 113. stav (2) ovog zakona u onoj mjeri u kojoj je taj patent proglašen nevažećim u postupku povodom prigovora, postupku za ograničenje ili proglašenje ništavim, koji se vode pred EPO-om.
- (8) Institut upisuje podatak o upisu proširenog evropskog patenta u registar patenata iz člana 16. ovog zakona.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca kojim se zahtijeva upis evropskog patenta u registar iz stava (2) ovog člana, sadržaj objave iz stava (5) ovog člana i upis u registar iz stava (8) ovog člana.

Član 117.

(Vjerodostojan tekst evropske prijave patenta ili evropskog patenta)

- (1) Tekst evropske prijave patenta ili evropskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om vjerodostojan je tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako prijevod na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini daje zaštitu užu od zaštite koju daje prijava za prošireni evropski patent ili prošireni evropski patent, prijevod propisan članom 115. stav (2) i članom 116. stav (2) ovog zakona smatra se vjerodostojnim, osim u postupcima za poništenje patenta.
- (3) Podnosilac prijave ili nosilac patenta može, u bilo koje vrijeme, dostaviti ispravljen prijevod patentnih zahtjeva iz evropske prijave patenta ili evropskog patenta. Ispravljeni prijevod zahtjeva iz objavljene evropske prijave ne proizvodi nijedan pravni učinak dok ne bude dostavljen osobi koja koristi izum u Bosni i Hercegovini. Ispravljeni prijevod zahtjeva iz proširenog evropskog patenta ne proizvodi nijedan pravni učinak sve dok podatak o njemu ne objavi Institut u skladu s članom 116. stav (5) ovog zakona.
- (4) Svaka osoba koja se u dobroj vjeri koristi izumom ili koja je obavila efikasne i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi predstavljalo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak, može nastaviti takvo korištenje u okviru svog poslovanja ili za potrebe svog poslovanja bez plaćanja naknade.

Član 118.

(Prava ranijeg datuma)

- (1) Evropska prijava za koju je plaćena taksa za proširenje i prošireni evropski patent imaju, u odnosu na nacionalnu prijavu patenta i nacionalni patent, isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava i nacionalni patent.
- (2) Nacionalna prijava i nacionalni patent imaju, u odnosu na prošireni evropski patent, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Član 119.

(Istovremena zaštita)

Ako prošireni evropski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja ili ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istoj osobi ili njenom pravnom sljedniku, nacionalni patent nema učinak u mjeri u kojoj pokriva isti izum kao i prošireni evropski patent od datuma od kojeg je istekao rok za podnošenje prigovora na priznati evropski patent u slučaju da prigovor nije podnesen, a u slučaju kad je prigovor podnesen, od

datuma od kojeg je u postupku povodom prigovora donesena konačna odluka da evropski patent ostaje na snazi.

Član 120.

(Takse za održavanje proširenih evropskih patenata)

- (1) Takse i troškovi postupka za održavanje proširenih evropskih patenata plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju evropskog patenta.
- (2) Član 141. stav (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

Član 121.

(Primjena EPC-a)

Odredbe EPC-a i provedbenih propisa uz nju ne primjenjuju se na Dio dvanaesti ovog zakona, osim ako tim odredbama nije drugačije propisano.

DIO TRINAESTI - EVROPSKI PATENT

Član 122.

(Evropska prijava i evropski patent)

Evropska prijava i evropski patent, u skladu s odredbama ovog dijela, imaju jednak učinak i podložni su istim uslovima kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent prema ovom zakonu.

Član 123.

(Podnošenje evropske prijave patenta)

- (1) Evropska prijava može se podnijeti:
 - a) EPO-u ili
 - b) Institutu.
- (2) Evropska prijava podnesena Institutu ima isti učinak kao da je istog datuma podnesena EPO-u, pod uslovom da je Institut, u skladu s odredbama EPC-a, pravovremeno prosljedi EPO-u.
- (3) Evropska izdvojena prijava podnosi se neposredno EPO-u.
- (4) Ako Institut na prvi pogled utvrdi da je riječ o mogućem povjerljivom izumu od interesa za Bosnu i Hercegovinu, evropsku prijavu neće prosljediti EPO-u u skladu s odredbama iz stava (2) ovog člana, već će postupiti u skladu s članom 86. ovog zakona.
- (5) Evropska prijava koja se podnese Institutu u skladu s odredbama iz ovog člana može se podnijeti na bilo kojem od jezika iz člana 14. st. (1) i (2) EPC-a.

Član 124.

(Taksa za evropsku prijavu)

Takse i troškovi koji se plaćaju u vezi s evropskom prijavom plaćaju se EPO-u u skladu s odredbama EPC-a i važećih propisa.

Član 125.

(Učinci evropskih prijava)

- (1) Evropska prijava, kojoj je utvrđen datum podnošenja i u kojoj je naznačena Bosna i Hercegovina, ekvivalentna je urednoj nacionalnoj prijavi, gdje je primjenjiva, s pravom prvenstva zahtijevanim za evropsku prijavu, bez obzira na ishod provedenog postupka.
- (2) Objavljena evropska prijava patenta privremeno daje istu zaštitu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava prema članu 90. ovog zakona, od datuma kada je podnosilac prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene evropske prijave patenta na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, osobi koja se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.
- (3) Smatra se da evropska prijava od početka nije imala učinke navedene u stavu (2) ovog člana ako je povučena ili se smatra povučenom, konačno odbijena ili ako je naznaka Bosne i Hercegovine povučena ili se smatra povučenom.

Član 126.

(Učinci evropskog patenta)

- (1) Evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, u skladu s odredbama st. (2) do (6) ovog člana, od datuma objave podatka o njegovom priznavanju od EPO-a daje ista prava koja bi bila data i nacionalnim patentom priznatim u skladu s ovim zakonom.
- (2) U roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o priznavanju evropskog patenta, nosilac patenta mora dostaviti Institutu zahtjev za upis evropskog patenta u registar patenata, patentni spis evropskog patenta kako je objavljen u službenom glasilu EPO-a, prijevod patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane takse i troškove postupka za objavu i štampanje prijevoda.
- (3) Ako kao ishod prigovora podnesenog EPO-u evropski patent ostane na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima ili kao ishod zahtjeva za ograničenje iz člana 105. a. EPC-a evropski patent bude ograničen izmjenom patentnih zahtjeva, nosilac patenta mora dostaviti Institutu prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisane takse i troškove postupka za objavu u službenom glasilu u roku od tri mjeseca od datuma objave podatka o odluci da evropski patent ostaje na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima.
- (4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadrži pozivne oznake korištene u crtežima, ti se crteži moraju priložiti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovog člana.
- (5) Institut u službenom glasilu objavljuje podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavu (2) odnosno stavu (3) ovog člana.
- (6) Ako prijevod iz stava (2) odnosno stava (3) ovog člana nije podnesen u propisanom roku ili ako propisane takse i troškovi postupka nisu plaćeni u određenom roku, smatra se da evropski patent za Bosnu i Hercegovinu od početka ne vrijedi, te se član 122. EPC-a primjenjuje na odgovarajući način.
- (7) Smatra se da evropski patent i prijava na kojoj se zasniva od početka nisu imali učinke navedene u stavu (1) ovog člana i članu 125. stav (2) ovog zakona u obimu u kojem je taj patent proglašen nevažećim ili ograničen u postupku po prigovoru ili je on proglašen nevažećim ili ograničen u postupku iz člana 105. a. EPC-a pred EPO-om.
- (8) Institut upisuje podatak o upisu evropskog patenta u registar patenata iz člana 16. ovog zakona.
- (9) Direktor Instituta pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca kojim se zahtijeva upis evropskog patenta u registar iz stava (2) ovog člana, sadržaj objave iz stava (5) ovog člana i upis u registar iz stava (8) ovog člana.

Član 127.

(Vjerodostojan tekst)

- (1) Tekst evropske prijave ili evropskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om, vjerodostojan je tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako prijevod na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini daje zaštitu užu od zaštite koju daje evropska prijava patenta ili evropski patent, prijevod propisan članom 126. stav (2) ovog zakona smatrat će se vjerodostojnim, osim u postupcima za poništenje patenta.
- (3) Podnosilac prijave patenta ili nosilac patenta mogu, u bilo koje vrijeme, podnijeti ispravljeni prijevod patentnih

zahtjeva prijave evropskog patenta ili evropskog patenta. Ispravljeni prijevod neće imati bilo kakvog pravnog učinka dok ga ne objavi Institut.

- (4) Svaka osoba koja se u dobroj vjeri koristi izumom ili koja je obavila efikasne i ozbiljne pripreme za korištenje izuma, a čije korištenje ne bi predstavljalo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu, nakon što ispravljeni prijevod počne proizvoditi učinak, može nastaviti takvo korištenje u okviru svog poslovanja ili za potrebe svog poslovanja bez plaćanja naknade.

Član 128.

(Prava ranijeg datuma)

- (1) Evropska prijava patenta i evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, imaju, u odnosu na nacionalnu prijavu i nacionalni patent, isti učinak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent.
- (2) U Bosni i Hercegovini nacionalna prijava patenta i nacionalni patent imaju, u odnosu na evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina, isti učinak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

Član 129.

(Istovremena zaštita)

Ako evropski patent i nacionalni patent imaju isti datum podnošenja ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istoj osobi ili njenom pravnom sljedniku, nacionalni patent nema učinak u obimu u kojem pokriva isti izum kao i evropski patent u kojem je naznačena Bosna i Hercegovina od datuma na koji je rok za podnošenje prigovora protiv evropskog patenta istekao, a da prigovor nije podnesen, a u slučaju da je prigovor podnesen, od datuma kada je donesena konačna odluka u postupku povodom prigovora da evropski patent ostaje na snazi.

Član 130.

(Pretvaranje u nacionalnu prijavu)

- (1) Institut provodi postupak za priznanje nacionalnog patenta na zahtjev podnosioca evropske prijave ili na zahtjev nosioca evropskog patenta, u sljedećim slučajevima:
- kada se evropska prijava smatra povučenom prema članu 77. stav (3) EPC-a ili
 - kada prijevod evropske prijave patenta nije pravovremeno podnesen u skladu s odredbom člana 14. stav (2) i člana 90. stav (3) EPC-a.
- (2) U slučaju iz stava (1) tačka a) ovog člana, zahtjev za pretvaranje podnosi se Institutu. Institut, pridržavajući se propisa o nacionalnoj sigurnosti, zahtjev prosljeđuje neposredno centralnim uredima za industrijsko vlasništvo država ugovornica koje su u njemu navedene.
- (3) U slučajevima iz stava (1) tačka b) ovog člana, zahtjev za pretvaranje podnosi se EPO-u koji ga prosljeđuje Institutu ako je u njemu navedena Bosna i Hercegovina.
- (4) Zahtjev se smatra podnesenim nakon uplate taksi i naknade troškova za pretvaranje. Učinci evropske patentne prijave iz člana 66. EPC-a prestaju ako zahtjev za pretvaranje nije pravovremeno podnesen.
- (5) U roku od dva mjeseca od podnošenja zahtjeva za pretvaranje evropske prijave u nacionalnu prijavu, podnosilac prijave je dužan platiti propisane takse i naknade troškova, u skladu s posebnim propisima, te podnijeti Institutu prijevod izvornog teksta evropske prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Podatak o pretvaranju se objavljuje u službenom glasilu Instituta. Ako takse i naknade troškova

nisu pravovremeno plaćene, odnosno ako prijevod izvornog teksta evropske prijave na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini nije pravovremeno podnesen, smatra se da zahtjev za pretvaranje nije podnesen, o čemu Institut donosi odgovarajući akt.

Član 131.

(Takse za održavanje evropskih патената)

- (1) Takse i troškovi postupka za održavanje evropskih патената plaćaju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju evropskog patenta.
- (2) Član 141. stav (2) EPC-a primjenjuje se na odgovarajući način.

Član 132.

(Promet prava iz evropske prijave i evropskog patenta)

Odredbe ovog zakona o prijenosu prava, licenci, založnom pravu, pljenidbi, stečaju i prisilnim licencama primjenjuju se na evropske prijave i evropske patente s učinkom na području Bosne i Hercegovine.

Član 133.

(Zaštita od povrede i građanskopravna zaštita)

- (1) Odredbe ovog zakona u slučaju povrede primjenjuju se na evropske prijave i evropske patente u kojima je naznačena Bosna i Hercegovina.
- (2) U slučaju spora u vezi s evropskim patentom, nosilac patenta mora, na svoj trošak, dostaviti potpuni prijevod patentnog spisa na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, na zahtjev osobe koja, navodno, vrši povredu patenta ili nadležnog suda.

Član 134.

(Proglašenje evropskog patenta ništavim)

- (1) Pridržavajući se odredbi iz člana 139. EPC-a odnosno odredbe iz člana 136. ovog zakona, evropski patent može biti proglašen ništavim u postupku pred Institutom u skladu s odredbama ovog zakona, s učinkom za Bosnu i Hercegovinu.
- (2) Ako je Institutu podnesen zahtjev za proglašenje evropskog patenta ništavim, nakon što je pred EPO-om pokrenut postupak povodom prigovora iz člana 99. EPC-a ili zahtjeva za ograničenje ili proglašenje nevažećim iz člana 105.a. EPC-a, Institut će prekinuti postupak povodom zahtjeva za proglašenje ništavim do okončanja navedenih postupaka pred EPO-om.

Član 135.

(Primjena EPC-a)

Na evropske prijave i evropske patente koji, u skladu s odredbama EPC-a i ovog zakona, imaju učinak u Bosni i Hercegovini, primjenjuje se EPC.

DIO ČETRNAESTI - PROGLAŠAVANJE RJEŠENJA NIŠTAVIM

Član 136.

(Razlozi za proglašavanje rješenja ništavim)

- (1) Rješenje o priznanju patenta odnosno registraciji korisnog modela može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresiranog lica ili pravobranioca BiH ili ombudsmena BiH.
- (2) Proglasit će se ništavim rješenje o priznanju patenta:
- za predmet zaštite koji se, u smislu člana 8. stav (6) i člana 9. ovog zakona, ne može zaštititi patentom;
 - za izum koji, na datum podnošenja prijave patenta, odnosno na datum priznatog prvenstva, nije bio nov ili nije imao inventivni nivo;
 - za izum koji nije industrijski primjenjiv;

- d) za izum koji nije otkriven na dovoljno jasan i detaljan način, tako da ga stručna osoba iz odgovarajuće oblasti tehnike može izvesti, uključujući i slučaj nedostupnosti živog biološkog materijala u nadležnoj ustanovi;
 - e) za predmet zaštite koji izlazi izvan sadržaja prijave patenta kakva je podnesena ili ako je patent priznat na osnovu izdvojene prijave koja izlazi izvan sadržaja prijave kakva je podnesena;
 - f) na ime osobe koja nije imala pravo na zaštitu izuma.
- (3) Proglasit će se ništavim rješenje o priznanju korisnog modela čiji je predmet zaštite u suprotnosti s odredbama člana 50. ovog zakona.

Član 137.

(Prijedlog za proglašavanje rješenja ništavim)

- (1) Postupak za proglašavanje rješenja o priznanju patenta odnosno rješenja o registraciji korisnog modela ništavim pokreće se podnošenjem prijedloga Institutu.
- (2) Prijedlog iz stava (1) ovog člana mora sadržavati podatke o podnosiocu prijedloga, nosiocu patenta odnosno korisnog modela, broj rješenja i registrarski broj, razloge zbog kojih se predlaže proglašavanje patenta ništavim, s potrebnim dokazima.

Član 138.

(Postupak povodom prijedloga za proglašavanje rješenja ništavim)

- (1) Ako prijedlog za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim nije sastavljen u skladu s odredbom člana 137. stav (2) ovog zakona ili ako nisu plaćene takse i troškovi postupka u skladu s članom 17. ovog zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva otkloni nedostatke.
- (2) Ako podnosilac ne uredi prijedlog u roku određenom u stavu (1) ovog člana, Institut odbacuje prijedlog zaključkom.
- (3) Uredan prijedlog Institut dostavlja nosiocu patenta i poziva ga da dostavi svoj odgovor u roku koji ne može biti kraći od jednog mjeseca niti duži od dva mjeseca od dana njegovog primanja.
- (4) U postupku za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim Institut poziva stranke da u roku iz stava (3) ovog člana dostave svoje primjedbe na podneske druge stranke. Kada je potrebno, Institut ujedno poziva nosioca patenta da podnese opis, patentne zahtjeve i crteže u izmijenjenom obliku, pod uslovom da predmet zaštite ne izlazi izvan sadržaja patenta kakav je priznat.
- (5) Prije donošenja odluke o održavanju u vrijednosti patenta u izmijenjenom obliku, Institut obavještava stranke da namjerava održati u vrijednosti patent kako je izmijenjen u postupku proglašenja ništavim i poziva ih da u roku iz stava (3) ovog člana podnesu obrazložene primjedbe ako nisu saglasne s tekstom na osnovu kojeg namjerava održati patent u vrijednosti. Ako se stranke ne saglase s tim tekstom, postupak za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim može se nastaviti.
- (6) Ako su stranke saglasne s tekstom na osnovu kojeg Institut namjerava održati patent u vrijednosti ili se nisu izjasnile po pozivu iz stava (5) ovog člana, Institut poziva nosioca patenta da u roku od mjesec dana od primanja poziva plati taksu i troškove postupka za štampanje novog patentnog spisa. Ako takse i troškovi postupka ne budu plaćeni, rješenje o priznanju patenta proglašava se ništavim u granicama prijedloga.

- (7) Institut može, na obrazloženi zahtjev, produžiti rokove iz ovog člana za vrijeme koje smatra opravdanim, ali najviše za dva mjeseca.
- (8) Ako to ocijeni nužnim radi utvrđivanja činjenica bitnih za donošenje odluke, Institut može održati usmenu raspravu.
- (9) Odredbe ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način ako je podnesen prijedlog za proglašenje rješenja o registraciji korisnog modela ništavim i kada su priloženi dokazi iz člana 137. stav (2) ovog zakona dovoljni za vjerovatnost da korisni model ne ispunjava uslove iz člana 50. ovog zakona.
- (10) Ako podnosilac prijedloga za proglašavanje rješenja o priznanju patenta, odnosno o registraciji korisnog modela ništavim, tokom postupka odustane od prijedloga, Institut može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.
- (11) Odredbe ovog člana koje se odnose na postupak povodom prijedloga za poništavanje rješenja o priznanju patenta, odnosno registraciji korisnog modela, na odgovarajući način se primjenjuju i na postupak povodom prijedloga za poništavanje rješenja o izdavanju svjedodžbe.

Član 139.

(Ništavost rješenja o dodjeli svjedodžbe)

- (1) Rješenje o izdavanju svjedodžbe odnosno rješenje o produženju trajanja svjedodžbe može se proglasiti ništavim u svako doba po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresirane osobe.
- (2) Rješenje o izdavanju svjedodžbe proglasit će se ništavim ako je:
 - a) dodijeljena protivno odredbama člana 75. ovog zakona;
 - b) osnovni patent prestao važiti prije isteka svog zakonskog roka trajanja;
 - c) osnovni patent opozvan ili ograničen u mjeri da proizvod za koji je svjedodžba izdata više nije zaštićen zahtjevima osnovnog patenta ili ako nakon isteka osnovnog patenta postoje razlozi za opoziv koji bi opravdali takav opoziv ili ograničenje.

Član 140.

(Rješenje o prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim)

- (1) Na osnovu rezultata provedenog postupka, Institut donosi rješenje o proglašavanju rješenja o priznanju patenta ništavim, u potpunosti ili djelimično, ili rješenje kojim se prijedlog odbija.
- (2) Prijava i patent priznat na osnovu te prijave od početka neće imati učinke navedene u čl. 89. i 90. ovog zakona u mjeri u kojoj je rješenje o priznanju patenta proglašeno ništavim ili nevažećim.
- (3) Proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim nema retroaktivni učinak na pravosnažne sudske odluke u vezi s utvrđivanjem povrede prava, kao ni na sklopljene ugovore o prijenosu prava odnosno ustupanju licence, ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori provedeni pod uslovom da je tužilac odnosno nosilac prava patenta postupao savjesno.

DIO PETNAESTI - POSTUPAK PO ŽALBI

Član 141.

(Pravo žalbe)

- (1) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stepenu stranka čijem zahtjevu u cijelosti ili u dijelu nije udovoljeno ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana zaprimanja odluke.

- (2) Druge stranke u postupku koji je okončan odlukom protiv koje se podnosi žalba imaju pravo biti stranke u žalbenom postupku.

Član 142.
(Sadržaj žalbe)

Osim podataka koje mora imati svaki podnesak, žalba mora sadržavati:

- a) naznaku odluke protiv koje se podnosi;
- b) izjavu o tome da se odluka osporava u cijelosti ili u određenom dijelu;
- c) razloge zbog kojih se žalba podnosi;
- d) obrazloženje žalbe te dokaze kojima podnosilac žalbe potvrđuje svoje navode iz žalbe;
- e) potpis podnosioca žalbe;
- f) punomoć ako se žalba podnosi posredstvom zastupnika.

Član 143.
(Komisija za žalbe Instituta)

- (1) Komisija za žalbe Instituta za odlučivanje o žalbama protiv odluka Instituta osniva se kao nezavisno tijelo za odlučivanje o žalbama, u skladu s odredbama ovog zakona.
- (2) Komisija za žalbe ima tri člana, od kojih je jedan predsjedavajući, i tri zamjenika člana, od kojih je jedan zamjenik predsjedavajućeg. Članove Komisije za žalbe imenuje Vijeće ministara na osnovu javnog konkursa, među nezavisnim stručnjacima u oblasti prava industrijskog vlasništva na način uređen odlukom Vijeća ministara. Zaposleni u Institutu ne mogu biti članovi Komisije za žalbe.
- (3) Sjedište Komisije za žalbe je u sjedištu Instituta. Komisija za žalbe ima svoj pečat. Institut osigurava Komisiji za žalbe radni prostor i potrebnu opremu za obavljanje njihovih zadataka. Kancelarijske i druge administrativne poslove za Komisiju za žalbe osigurava Institut.
- (4) Predsjedavajući Komisije za žalbe (u daljnjem tekstu: predsjedavajući) upravlja radom Komisije za žalbe. Ako sjednici ne može prisustvovati predsjedavajući ili član Komisije za žalbe, zamjenjuje ga zamjenik predsjedavajućeg odnosno zamjenik člana.
- (5) Predsjedavajući i članovi Komisije za žalbe su nezavisni, nisu obavezani nikakvim uputstvima direktora Instituta i svoje zadatke obavljaju nepristrasno i u skladu sa zakonom i pravilima struke.
- (6) Predsjedavajući i članovi Komisije za žalbe imaju položaj nezavisnih stručnjaka, a naknadu za svoj rad primaju u skladu s provedbenim propisom o naknadama za rad Komisije za žalbe Instituta i odlukom Vijeća ministara.
- (7) Članovi Komisije za žalbe i zamjenici članova koji su učestvovali u donošenju odluke u prvostepenom postupku, ili kad postoje drugi razlozi za njihovo izuzimanje, ne mogu učestvovati u postupku po žalbi u istom predmetu.
- (8) Pojednosti o radu Komisije za žalbe uređuju se poslovnikom koji donosi Komisija za žalbe.

Član 144.
(Odlučivanje o žalbi)

- (1) Komisija za žalbe odlučuje na sjednicama većinom glasova.
- (2) Komisija za žalbe odlučuje na osnovu podnesaka stranaka, a kada smatra da je to potrebno, može odrediti održavanje usmene rasprave.
- (3) Odredbe iz čl. 45. i 46, odnosno 141. ovog zakona, primjenjuju se na odgovarajući način u rješavanju Komisije za žalbe o žalbi.

DIO ŠESNAESTI - ZAŠTITA PRAVA
POGLAVLJE I - OVLAŠTENIK I SOLIDARNOST
OVLAŠTENIKA

Član 145.
(Ovlaštene osobe)

- (1) Osoba čija su prava, prema ovom zakonu, povrijeđena (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od povredioca tih prava prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Jednaku zaštitu može tražiti ovlaštenik kada prijeti stvarna opasnost da će njegova prava iz ovog zakona biti povrijeđena.

Član 146.
(Solidarnost ovlaštenika)

Ako je više osoba ovlašteno da traži zaštitu prava, svaka od njih može tražiti zaštitu toga prava u cjelini.

POGLAVLJE II - GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Član 147.
(Tužbeni zahtjevi)

- (1) Ako je isključivo pravo prema ovom zakonu povrijeđeno, ovlaštenik može tužbom zahtijevati:
 - a) utvrđivanje počinjene povrede;
 - b) zabranu daljnjeg činjenja počinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili suzdržavanjem od radnji koje to pravo povređuju;
 - c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava;
 - d) povlačenje predmeta povrede iz privrednih tokova uz uvažavanje interesa trećih savjesnih osoba;
 - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz privrednih tokova;
 - f) uništenje predmeta povrede;
 - g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjena ili se koriste za činjenje povreda i koja su u vlasništvu povredioca;
 - h) prepuštanje predmeta povrede nosiocu prava uz naknadu troškova proizvodnje;
 - i) objavu presude o trošku tuženog;
 - j) naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka.
- (2) Ovlaštenik za podnošenje tužbe iz stava (1) ovog člana je nosilac prava ili nosilac licence u onoj mjeri u kojoj je na to ovlašten na osnovu pravnog posla ili zakona.
- (3) Pravo na podnošenje tužbe iz stava (1) ovog člana pripada i podnosiocu prijave koja je objavljena i sticaocu isključive licence.
- (4) U slučaju povrede korisnog modela prije podnošenja tužbe iz stava (1) ovog člana ovlaštenik mora raspolagati dokazom da je podnesen zahtjev za potpuno ispitivanje korisnog modela u skladu s odredbom člana 59. st. (1) i (2) ovog zakona.
- (5) Prilikom odlučivanja o zahtjevima iz stava (1) tač. c) do h) ovog člana, sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, naročito srazmjer između težine počinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštenika za osiguravanje efektivne zaštite prava.
- (6) U postupku protiv osoba čije su usluge bile korištene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravosnažno ustanovljeno u postupku prema trećoj osobi, pretpostavlja se da postoji povreda prava.
- (7) Tužba iz stava (1) ovog člana može se podnijeti u roku od tri godine od dana saznanja za povredu i povredioca, ali ne

nakon proteka roka od pet godina od dana počinjene povrede.

Član 148.

(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovog zakona vrijede opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Povredilac prava dužan je platiti nosiocu prava odštetu u obimu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete ili u obimu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonitu upotrebu predmeta zaštite.

Član 149.

(Penal)

- (1) Ako je pravo nosioca koje proizlazi iz patenta povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom, nosilac prava može tražiti od povredioca naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene naknade.
- (2) Prilikom odlučivanja o zahtjevu za plaćanje penala, sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito obim nastale štete, stepen krivice povredioca, obim ugovorene ili uobičajene naknade i preventivni cilj penala.
- (3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stava (1) ovog člana, nosilac prava ovlašten je da traži razliku do iznosa naknade potpune štete.

Član 150.

(Nematerijalna šteta)

- (1) Izumitelj ima pravo tužbom od suda zahtijevati da naloži upis njegovog imena u prijavu i u sve isprave koje se izdaju za patent, kao i u odgovarajuće registre Instituta, ako je u prijavi u statusu izumitelja navedena osoba koja nije izumitelj ili ako izumitelj nije naveden.
- (2) Pravo na tužbu iz stava (1) ovog člana pripada i onom izumitelju zajedničkog izuma koji nije naveden u prijavi.
- (3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana može se istaknuti i zahtjev za objavljivanje pravosnažne presude na trošak tuženika.
- (4) Rok za podnošenje tužbe iz st. (1) i (2) ovog člana nije ograničen. Smrću izumitelja pravo na podnošenje tužbe stiču njegovi nasljednici.
- (5) Nezavisno od naknade imovinske štete, kao i u slučaju kada takve štete nema, izumitelj može tražiti dosuđivanje pravične novčane odštete za pretrpljenu duševnu bol zbog povrede moralnih prava. Prilikom odlučivanja o zahtjevu, sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito intenzitet i trajanje duševne boli prouzrokovane povredom moralnog prava.
- (6) Zahtjev iz stava (1) ovog člana ne zastarijeva i nasljeđuje se.

Član 151.

(Privremene mjere)

- (1) Sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovog zakona ako predlagač učini vjerovatnim:
 - a) da je nosilac prava iz ovog zakona i
 - b) da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nosilac prava mora učiniti vjerovatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:
 - a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano;
 - b) da je privremena mjera potrebna u svrhu sprečavanja nastanka štete koju će kasnije biti teško popraviti ili
 - c) da pretpostavljeni povredilac izricanjem privremene mjere, koja bi se kasnije u postupku pokazala

neopravdanom, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez izricanja takve privremene mjere pretrpio nosilac prava.

- (3) Nosilac prava koji predlaže donošenje privremene mjere bez prethodnog obavještenja i saslušanja protivne strane, dužan je, osim uslova iz st. (1) i (2) ovog člana, učiniti vjerovatnim da bi bilo kakvo odgađanje izricanja privremene mjere prouzrokovalo nosiocu prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti. U slučaju izricanja privremene mjere prema odredbama ovog stava, sud će rješenje o privremenoj mjeri dostaviti protivnoj strani odmah nakon njenog izvršenja.
- (4) Nosilac prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerovatnim da će predložena privremena mjera prouzrokovati pretpostavljenom povrediocu samo neznatnu štetu. Smatra se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.
- (5) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva, prema stavu (1) ovog člana, bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a naročito:
 - a) pretpostavljenom povrediocu zabraniti radnje kojima se povređuje pravo iz ovog zakona;
 - b) oduzimanje, uklanjanje iz prometa i pohranu predmeta povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjeni odnosno koriste se za činjenje povreda.
- (6) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu u svrhu opravdanja te mjere. Rok ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostavljanja rješenja predlagaču, zavisno od toga koji rok kasnije ističe.
- (7) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od mjesec dana od dana podnošenja odgovora na prigovor odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.
- (8) U postupku za izricanje privremene mjere primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje pamični postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno. Postupak u vezi sa izricanjem privremene mjere je hitan.
- (9) Sud u postupku prema odredbama ovog člana mora osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.
- (10) Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za izricanje privremene mjere, sud može, na teret podnosioca zahtjeva za izricanje privremene mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti tog zahtjeva.

Član 152.

(Mjere za osiguranje dokaza)

- (1) Sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač učini vjerovatnim da:
 - a) je nosilac prava iz ovog zakona;
 - b) je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede;
 - c) će dokazi o toj povredi biti uništeni ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nosilac prava koji traži donošenje rješenja o osiguranju dokaza bez prethodnog obavještenja i saslušanja protivne strane, dužan je, osim uslova iz stava (1) ovog člana, učiniti vjerovatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi,

zbog radnji protivnika, biti uništeni ili se kasnije neće moći izvesti. U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama ovog stava, sud će rješenje o osiguranju dostaviti protivnoj strani odmah nakon izvođenja dokaza.

- (3) Sud može rješenjem iz stava (1) ovog člana odrediti izvođenje bilo kojeg dokaza, a naročito:
 - a) uvidaj prostorija, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, kompjuterskih memorijskih jedinica ili drugih stvari;
 - b) oduzimanje uzoraka predmeta povrede;
 - c) pregled i predaju dokumenata;
 - d) određivanje i saslušanje vještaka;
 - e) saslušanje svjedoka.
- (4) Osiguranje dokaza može se tražiti i nakon pravosnažno okončanog postupka, ako je to potrebno u svrhu pokretanja postupka prema vanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.
- (5) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, a koje se odnose na sudske mjere osiguranja, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno. Postupak osiguranja dokaza je hitan.
- (6) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nosilac prava taj prijedlog ne opravda, protivna strana ima pravo tražiti:
 - a) vraćanje oduzetih predmeta;
 - b) zabranu upotrebe pribavljenih informacija;
 - c) naknadu štete.
- (7) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu u svrhu opravdanja te mjere. Rok ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostavljanja rješenja predlagaču, u zavisnosti od toga koji rok kasnije ističe.
- (8) Sud u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, mora osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.
- (9) Na zahtjev osobe protiv koje je pokrenut postupak za osiguranje dokaza sud može, na teret predlagača te mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti tog prijedloga.

Član 153.

(Dužnost obavještanja)

- (1) Sud može tokom parnice, zbog povrede prava iz ovog zakona, na osnovu opravdanog zahtjeva jedne od stranaka, odrediti povrediocu prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona.
- (2) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostave sudu i osobe koje u obimu komercijalne djelatnosti:
 - a) posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovog zakona; ili
 - b) koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona ili
 - c) daju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (3) Smatra se da je neka radnja preduzeta u okviru komercijalne djelatnosti ako je preduzeta za pribavljanje indirektna ili direktne ekonomske koristi. Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvata radnje savjesnih krajnjih potrošača.

- (4) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostavi sudu i osoba koju je neka od osoba navedenih u stavu (2) ovog člana označila kao umiješanu u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili pružanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.

- (5) Podaci traženi na osnovu stava (1) ovog člana mogu naročito obuhvatati:

- a) ime, adresu odnosno firmu i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe odnosno davalaca usluga, kao i namjeravanih prodavača na veliko i malo;
- b) podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za dotičnu robu i usluge.

Član 154.

(Izvođenje dokaza)

- (1) Ako sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod protivne strane, ta je strana dužna na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stav (1) ovog člana odnosi se i na bankovnu, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod nadzorom protivne strane, ako je riječ o povredi koja dostiže obim komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (4) Sud mora nakon izvođenja dokaza, prema stavu (1) ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.

Član 155.

(Teret dokaza)

- (1) Ako je predmet povrede patentom zaštićeni postupak za proizvodnju novog proizvoda, smatrat će se, dok se ne dokaže suprotno, da je svaki jednak proizvod ili proizvod jednakog sastava proizveden zaštićenim postupkom.
- (2) U nedostatku dokaza o suprotnom, smatrat će se da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom ako je proizvod nov ili ako je vjerovatno da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom i da nosilac patenta nije mogao, uprkos razumnom trudu, utvrditi postupak koji je stvarno korišten. Vjerovatnost da je proizvod dobiven zaštićenim postupkom postoji naročito kad je zaštićeni postupak jedini poznati postupak.
- (3) Teret dokazivanja leži na osobi koja takav proizvod proizvodi, pri čemu se uzimaju u obzir njeni legitimni interesi da zaštiti svoje proizvodne i poslovne tajne.

Član 156.

(Hitnost u postupanju i primjena odredbi drugih zakona)

- (1) Postupak zbog povrede prava iz ovog zakona je hitan.
- (2) Na postupke zbog povrede patenta primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak odnosno zakona kojim se uređuje izvršni postupak.
- (3) Na zahtjev suda ili koje od stranaka u postupku zbog povrede prava iz patenta, Institut će odmah uzeti u rad zahtjev za proglašavanje rješenja ništavim, ako je zahtjev za proglašavanje rješenja ništavim podnesen prije ili tokom parnice, i hitno po njemu postupati. Sud će, s obzirom na okolnosti slučaja, odlučiti hoće li odrediti prekid postupka do konačne odluke o zahtjevu za proglašavanje rješenja ništavim.

POGLAVLJE III - CARINSKE MJERE**Član 157.**

(Zahtjev nosioca prava)

- (1) Nosilac isključivih prava, prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, provoza ili izvoza robe proizvedene u suprotnosti s odredbama ovog zakona, može podnijeti tijelu nadležnom za poslove carine (u daljnjem tekstu: carinsko tijelo) zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.
 - (2) Zahtjev za zaštitu prava, prema stavu (1) ovog člana, mora sadržavati:
 - a) podatke o podnosiocu zahtjeva i o nosiocu isključivog prava iz ovog zakona, ako nije riječ o istoj osobi;
 - b) detaljan opis robe koji omogućava njenu identifikaciju;
 - c) dokaze o tome da je podnosilac zahtjeva odnosno njegov ovlaštenik nosilac isključivog prava iz ovog zakona u vezi s tom robom;
 - d) dokaze o tome da je isključivo pravo vjerovatno povrijeđeno;
 - e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnosilac, kao što su podaci o lokaciji robe i njenoj destinaciji, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o prijevoznom sredstvu, podaci o uvozniku, izvozniku, primaocu i sl.;
 - f) period u kojem će carinska tijela postupati prema zahtjevu i koji ne može biti duži od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.
 - (3) Carinsko tijelo može, prije donošenja odluke kojom udovoljava zahtjevu iz stava (1) ovog člana, tražiti od nosioca prava da položi osiguranje za troškove pohrane i prijevoza robe te za naknadu drugih troškova ili štete koji bi mogli nastati carinskom tijelu u vezi s robom, kao i strani protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stava (1) ovog člana.
 - (4) Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz stava (1) ovog člana, ono o tome obavještava sve carinske ispostave i nosioca prava.
- (4) Nosilac prava ili osoba koju on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja obaviti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u obimu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka. Pravo na pregled i kontrolu robe ima i njen uvoznik.
 - (5) Ako nosilac prava ne podnese tužbu, u skladu sa stavom (3) ovog člana, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu upotrebu, odnosno promet, pod uslovom da su ispunjeni svi drugi zakonom propisani uslovi.
 - (6) Ako nosilac prava podnese tužbu u skladu s odredbama stava (3) ovog člana i nadležni sud donese odluku o privremenoj mjeri zadržavanja robe u roku iz stava (3) ovog člana, carinsko tijelo donosi odluku o zapljeni robe do donošenja pravosnažne sudske odluke.
 - (7) Ako nosilac prava podnese tužbu u skladu s odredbama stava (3) ovog člana, a nadležni sud ne donese privremenu mjeru zadržavanja robe u roku iz stava (3) ovog člana, vlasnik privremeno zadržane robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje njome ima pravo zahtijevati oslobađanje te robe ako položi sredstva osiguranja u iznosu dovoljnom za eventualnu naknadu štete nosiocu prava, pod uslovom da su ispunjeni svi ostali uslovi za oslobađanje te robe.

Član 159.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- (1) Ako carinska ispostava provodeći carinski postupak u vezi s uvozom, provozom ili izvozom robe opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava prema ovom zakonu, ona će privremeno zadržati puštanje te robe u promet i o tome obavijestiti carinsko tijelo.
- (2) Carinsko tijelo pisanim putem obavještava nosioca prava o zadržavanju robe, o sumnji da je riječ o povredi njegovih prava i o mogućnosti podnošenja zahtjeva prema članu 157. ovog zakona u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.
- (3) Ako nosilac prava podnese zahtjev u skladu sa stavom (2) ovog člana, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog tijela. Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz člana 157. ovog zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih deset radnih dana. Nosilac prava u tom roku mora provesti radnje iz člana 158. stav (4) ovog zakona.
- (4) Odredbe člana 158. ovog zakona i odredbe ovog člana ne primjenjuju se na uvoz, provoz ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose ili iznose kao dio ličnog prtljaga ili šalju u malim pošiljkama.

Član 160.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Ako carinska ispostava provodeći carinski postupak nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog tijela, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet. Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se nosiocu prava i njenom uvozniku. U odluci o zadržavanju robe određuje se da se vlasnik robe, odnosno osoba ovlaštena za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja može izjasniti o tome da li je riječ o robi kojom se povređuje pravo iz ovog zakona.
 - (2) Ako carinsko tijelo ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili osobe ovlaštene za raspolaganje robom u roku iz stava (1) ovog člana, može oduzeti i uništiti robu na zahtjev i o trošku nosioca prava.
 - (3) Ako vlasnik robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje robom u roku iz stava (1) ovog člana podnese izjavu da nije riječ o robi kojom se povređuje pravo iz ovog zakona, nosilac prava u roku od deset radnih dana od primanja obavještenja o takvoj izjavi može podnijeti tužbu zbog povrede prava. Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinsko tijelo može, na zahtjev nosioca prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe, koji ne može biti duži od deset radnih dana.
- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona na odgovarajući način se primjenjuju ostali carinski propisi.
 - (2) Propise o provođenju carinskih mjera iz ovog zakona donosi Vijeće ministara na prijedlog Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.
 - (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona je hitan.

**DIO SEDAMNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE
ODREDBE****Član 161.**

(Patenti priznati do početka primjene ovog zakona)

- (1) Patenti koji su do dana početka primjene ovog zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut, ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovog zakona.
- (2) Konsenzualni patenti koji su do dana početka primjene ovog zakona upisani u registar patenata koji vodi Institut ostaju na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 162.

(Postupci u toku)

- (1) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovog zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).
- (2) Podnosioci koji su Institutu podnijeli prijavu patenta na osnovu Zakona o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) mogu u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovog zakona podnijeti zahtjev za pretvaranje prijave patenta u prijavu korisnog modela iz člana 50. ovog zakona, pod uslovom da prijava patenta na dan podnošenja zahtjeva za pretvaranje nije objavljena.

Član 163.

(Postupci u toku po zahtjevu za proširenje učinka evropskog patenta)

Danom stupanja na snagu EPC-a u Bosni i Hercegovini, u skladu s članom 135. ovog zakona, prestaju važiti odredbe čl. 112. do 121. ovog zakona, a svi po njima započeti postupci dovršit će se prema tim odredbama.

Član 164.

(Provedbeni pravilnik)

- (1) Direktor Instituta do dana određenog za primjenu ovog zakona donijet će pravilnik za provođenje ovog zakona.
- (2) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz stava (1) ovog člana ostaje na snazi Pravilnik o postupku za zaštitu patenta i konsenzualnog patenta ("Službeni glasnik BiH", br. 105/10 i 91/16).

Član 165.

(Propisi o taksama i troškovima postupka)

Direktor Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja, kako bi se uskladili s odredbama ovog zakona, dva mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Član 166.

(Početak primjene odredbe o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti)

Odredba člana 82. ovog zakona počet će se primjenjivati nakon prijema Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Evropske unije.

Član 167.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Početak primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10).

Član 168.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s patentima, kojima je pristupila Bosna i Hercegovina, primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovog zakona, primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Član 169.

(Zaštita ličnih podataka)

Prilikom primjene ovog zakona obrada ličnih podataka provodit će se u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Član 170.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se po isteku godine dana od datuma stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1419/25

14. maja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Darko Babalj, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Kemal Ademović, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 33. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. studenoga 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. svibnja 2026. godine, usvojila je

ZAKON O PATENTU**DIO PRVI - OPĆE ODREDBE****Članak 1.**

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim se zakonom uređuje pravna zaštita izuma patentom i korisnim modelom, odnosno postupak priznavanja patenta i registracije korisnog modela.
- (2) Ako ovim zakonom nije drukčije propisano, odredbe koje se odnose na patent na odgovarajući se način primjenjuju i na korisni model.
- (3) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe sljedećih propisa Europske unije:
 - a) Direktive 98/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoških izuma (SL L 213, 30.7.1998.) i Direktive 2004/48/EZ;
 - b) Uredbe (EZ) 469/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za lijekove (SL L 152, 16.6.2009.) sa svim izmjenama i dopunama;
 - c) Uredbe (EZ) 1610/96 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 1996. o uvođenju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti za sredstva za zaštitu bilja (SL L 198, 8.8.1996.);
 - d) Uredbe (EZ) 816/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o obveznom licenciranju patenata koji se odnose na proizvodnju farmaceutskih proizvoda za izvoz u zemlje s problemima javnog zdravlja (SL L 157, 9.6.2006.);
 - e) Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30.4.2004.).
- (4) Odredbe direktiva iz stavka (3) ovoga članka navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne stečevine Europske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.